

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Únor 2022

Ročník 3, číslo 16

**Svým dechem vyvolává
Bůh led, že zamrzají
hladiny vod.**

(Jób 37,10)

OBSAH

Závod lásky.....	3
Kristus, hlava církve.....	4
Jak se máme modlit?.....	7
Panování Božího lidu.....	11
Pamatuj, odkud jsi povstal (Tt 3,3).....	17
Úkoly vedoucích v církvi (Žd 13,7.17–19.22–25)....	21
Oddaný syn a věrný správce (Gn 46,31–47,31).....	33
Křesťané a autority – znovu po třech letech.....	46

Vydává Jaroslav Kernal

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2022

ZÁVOD LÁSKY

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

„My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás“ (1J 4,19). Zde je výchozí bod závodu lásky. To je ta vlnící se vlna, která se následně vzdouvá v řeku, pochodeň, která zapaluje hranici zbožnosti. Osvozený duch miluje Spasitele kvůli svobodě, kterou od něj dostal. Vidí bolest, se kterou byl zakoupen ten neocenitelný dar, a zbožňuje krvácejícího Trpitele za bolesti, které tak velkoryse snášel.

Když se podíváme na celý svůj život, vidíme, že Boží laskavost jím prochází jako stříbrná nit.

KRISTUS, HLAVA CÍRKVE

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Kristus byl dán jako hlava církvi, ale není to ledajaká hlava – je to hlava nade vším. Je to svrchovaný vládce celého vesmíru. Ustanovení Krista hlavou zdůrazňuje jeho sílu, jeho schopnost vždycky prosadit svou vůli a jednat podle toho, jak on sám chce. Kristus není ten, kdo by se nechal vláčet okolnostmi, nebo byl omezován nějakou mocí. Není nic, co by bylo vyňato z jeho vlády. Jeho vláda je ta nejlepší vláda jakou si jen člověk může přát.

Kdo je Bohu dražší, vzácnější než Kristus? Koho Bůh miluje víc než Krista? Není nikdo takový. O tom nejvzácnějším Božím je zde napsáno, že ho Bůh dal církvi. To ukazuje, jak se Bůh dívá na církev! Církev má svou hlavu, a tou je Kristus. Mimo něj žádná jiná hlava církve není – ani na nebi ani na zemi. Toto je důvod, proč reformátoři nazývali papeže antikristem a římskou církev nevěstkou. Pokud se kdokoliv považuje nebo dokonce prohlašuje za hlavu církve, nejedná se o nic jiného než o sprosté rouhání.

Kristu je dána vláda nad církví. On je tou konečnou autoritou církve. Nejsou to katechismy ani vyznání víry, nejsou to koncily ani žádní lidé nebo cokoliv podobného. Je to Kristus sám. V církvi máme ustanovovat starší a diáky, ale hlavou je Kristus! Jemu patří církev. Nepatří lidem, nepatří vedoucím v církvi, a rozhodně nepatří světu. Je Kristova. Jak Pán vládne ve své církvi?

Jediným, naprosto dostatečným, plně autoritativním, konečným a zjevným prostředkem jeho vlády v církvi je Boží slovo. Kristus vládne ve své církvi skrze Písmo a církev se podřizuje Kristu tím,

že poslouchá jeho slovo, Bibli. To je měřítko a norma, kterou musí církev zachovávat a podle které se musí řídit.

Jakmile církev začne opouštět Boží slovo, opouští hlavu a to znamená, že přestává být Kristovou církví. Boží slovo musí být v centru, protože to ukazuje, že v centru je Ježíš Kristus. Jak se pozná poslušnost Kristu? Zachováváním jeho slova (J 14,23–24). A to se týká jak jednotlivců, tak také církve. Boží slovo musí být tím nejdůležitějším, jak v našem osobním životě, tak také v životě naší církve. Církev stojí a padá s věrností a podřízeností Písmu.

První církev zůstávala v učení apoštolském (Sk 2,42), tedy v tom, co my máme zapsané jako učení Nového zákona. Židé v Beroji každý den zkoumali Písma a ověřovali si, zda je to tak, jak to káže Pavel (Sk 17,11). V Efezu Pavel učil Boží slovo každý den během polední pauzy v přednáškové síni filozofa Tyranna. „A tak mocí Páně rostlo a rozmáhalo se jeho Slovo (Sk 19,20). Koloským křesťanům Duch svatý přikazuje, aby v nich v plnosti přebývalo Boží slovo (Ko 3,16). Timotea Pavel nabádal k tomu, aby se (než Pavel přijde) ujal „předčítání, kázání, vyučování“ (1Tm 4,13). A když znovu píše Timoteovi na konci svého života, zavazuje ho před Bohem a Ježíšem Kristem:

Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. (2Tm 4,2)

Jan napsal mládencům, že jsou silní, protože v nich zůstává Boží slovo (1J 2,14). Petr říká křesťanům, že mají toužit po Slově právě tak, jako novorozenci touží po mateřském mléku (1Pt 2,2) a Jakub, nevlastní bratr Pána, připomíná rozptýleným věřícím, že mají v tichosti přijímat zaseté Slovo, které má moc spasit jejich duše (Jk 1,21). Jakubův bratr Juda napsal:

Ale vy, milovaní, pamatujte na to, co předpověděli apoštolové Pána našeho Ježíše Krista. (Ju 17)

Pamatujte na slova apoštolů a připomínejte si je. Držte se Božího slova. To je souvislé svědectví nejenom Nového, ale také celého

Starého zákona. To je vyznání i život Kristovy církve. To je projev Kristovy vlády jak ve vašem osobním životě, tak v životě vašeho sboru. To znamená, že Kristus je hlavou – ne nějaký člověk, ne ministr zdravotnictví nebo světská vláda, ale samotný Ježíš Kristus, Pán a Ženich církve.

Kéž vás, milí čtenáři, i toto číslo časopisu Soli Deo Gloria vede do hloubky Božího slova, k větší lásce k Pánu Ježíši Kristu, k moudrosti, pokoji a radosti z Ducha svatého.

JAK SE MÁME MODLIT?

Alois Adlof

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Vy se modlete takto: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, buď posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. Náš denní chléb dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“ (Mt 6,9–13)

Nic nás nemůže lépe poučit o způsobu i obsahu modlitby než tato modlitba, kterou Pán Ježíš učil své učedníky. Podle ní se máme řídit ve svých modlitbách, a jestli nenaplnujeme své modlitby tímž obsahem, kterým je naplněn tento vznešený vzor modlitby, nepronikají naše modlitby do nebes. Tato modlitba je tak jednoduchá, že jí rozumí i dětské srdce, a zároveň je tak hluboká, že přemoudřelý klopýtá přes hluboké, vysoké a široké pravdy v ní obsažené. Je to skvostná perla, poklad, který nikdy neprozkoumáme; studnice prýstící se přímo z té živé skály, kterou nikdy nevyčerpáme.

Díváme-li se na modlitbu Páně, naplňuje nás obdivem její krátkost a její jednoduchost.

Máme-li se takto modlit, není možné se vymluvit na nedostatek času; není možné omlouvat či zastírat svou netečnost a lhostejnost vůči Bohu. Bůh nevyhledává mnoho slov. Spasitel řekl: „Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov“ (Mt 6,7). Ať si nikdo nemyslí,

že Boha získá množstvím slov; výsledek modlitby nezáleží na množství slov, nýbrž jediň a pouze na opravdové a živé víře. Kdo nenáleží celým svým srdcem Bohu, kdo se skrze Pána Ježíše znovuzrozením nestal Božím dítětem, marně volá k Bohu „Otče náš“, ba i když opakuje modlitbu, Bůh neslyší (Iz 1,15). Marné a pohanské mluvení a opakování má Pán v ohavnosti, a proto dal nám tuto modlitbu, bychom se naučili zcela prostě bez mnohých slov přednášet své prosby Otci, s vědomím, že náš nebeský Otec ví, co potřebujeme (Mt 6,8). Neboť pohané si myslí, že čím více toho namluví, tím dříve a snáz dojdou vyslyšení. A ač Pán Ježíš napomíná „nebuďte jako oni“, tisíce a tisíce lidí to zapomíná a připodobňují se pohanům, zneužívají i tohoto vzoru modlitby a opakují ho stále beze smyslu a rozumu, bez víry a bázně Boží. Neboť jaký to může mít smysl, opakuje-li někdo mnohokrát za sebou Otčenáš? Copak to není pohanská mnohomluvnost? A jaké je to pošlapání Ježíšových svatých naučení! Pán Ježíš odsuzuje mnohomluvnost jako pohanskou, a Otčenáš učí, aby se lidé této pohanské mnohomluvnosti odnaučili – lidé pak ustanovení Kristovo zašlapávají, a mnohomluvnost' při modlení prohlašují za křesťanskou. Učí, že čím více se Otčenáš opakuje, tím lépe! Avšak víme, že kdo se nestal učedníkem Páně, nenaučí se modlit v Duchu a v pravdě. A tak ti, kteří se neumí v Duchu a v pravdě modlit Otčenáš, nejsou praví učedníci Páně.

Když Luther přemýšlel o tomto zneužívání této modlitby Páně, nazval Otčenáš největším mučedníkem, neboť viděl pohanskou mnohomluvnost mezi těmi, kteří chtějí být nazýváni křesťany.

Někdo by ale mohl namítnout, že Pán Ježíš se často modlil celou noc. A neučil nás snad v podobenství o zoufalé vdově bez přestání se modlit a neochabovat? Ale ano! Pán Ježíš se někdy modlil dlouho, a Boží lid dělá totéž. Ovšem je veliký rozdíl mezi odříkáváním modliteb, bezúčelným opakováním a opravdovou modlitbou. Pán Ježíš varuje před mnohomluvností a zbytečným mluvením.

Můžeš-li však mluvit se svým Otcem upřímně, modli se a vytrvej na modlitbě dnem i nocí, avšak nikdy nemluv pomocí marných slov, jejichž obsah necítíš v srdci, před tváří Boží, a neber tak jeho jméno nadarmo.

Máme-li takto se modlit, není možné se vymlouvat na nevzdělanost nebo na neschopnost, protože modlitba Páně je vzorem vši prostoty a jednoduchosti. Žádná zvučná a lesklá slova nejsou zapotřebí: smíme k tvůrci všehomíra přistupovat prostě, nepotřebujeme si ho naklonit krásnými tituly, ani mu nepotřebujeme vykreslovat svou situaci, jak to lidé dělají. Jak prostě a nelíčeně jde dítě k milujícímu otci, tak můžeme a máme přistupovat k Bohu my, pokud jsme se ovšem v Kristu stali jeho dětmi. Jaký je to rozdíl, díváme-li se na prostou a jednoduchou modlitbu Páně a na modlitby lidí, s jakými se setkáváme v agendách a modlitebních knížkách. Jak jednoduše nás Pán učí, a jak básnicky dovedně, široce a nabubřele vypadá to lidské skládání. Ach, modlitební knížky více, ba mnohem více uškodily, než prospěly. Modlitební knížky místo aby učily modlit se, odhánějí lidi od pravé modlitby, vštěpují lidu mylný pohled na modlitbu, a vedou lidi k lenosti a netečnosti ducha. Lid pak nejde k Bohu ve svých potřebách a má nejasný a popletený názor na to, jak a za co se modlit. Lid odříkává všelijaké „modlení“, ale odříkat modlitbu ještě neznamená modlit se. Proto se sluší zavrhnout vnucované liturgie a agendy.

A co žalmy v Písmu svatém? I žalmy v Písmu svatém jsou nám dány k tomu, aby nás spíše povzbuzovaly k modlitbě, a učily nás, jak se starozákonní svatí v různých nesnázích obraceli k Bohu, a jak bychom se i my měli k Bohu obracet. Situace jednoho každého je jiná, a má tudíž rozdílné potřeby, které má předkládat Pánu. David měl své těžkosti, Jákob měl své, a i já mám své; je tudíž nasnadě, že ta modlitba, kterou se modlil David, se v některých věcech lišila od modlitby Jákobovy, a liší se od modlitby mé. Může mi tedy být vzorem ale ne předpisem.

Podobně se to má i s modlitbou Páně. Je nám dána k tomu, abychom se podle ní učili modlit. Poněvadž je však vzorem dokonalým, zajisté, že nemůže uškodit, když svého Otce budeme vzývat těmi slovy, která nás naučil Pán Ježíš. Že však Spasitel nechtěl, abychom užívali jen tohoto vzoru, je zřejmé z toho, že nám evangelista Matouš podává Otčenáš jinak a v jiné souvislosti než evangelista Lukáš. Nejsme tedy vázáni na slova Otčenáše (jak se mnozí ve své nemoudrosti domnívají), ale jsme vázáni na Ducha Otčenáše. Litera zabíjí, ale Duch obživuje. Nepomůže nám Otčenáš, i když se ho naučíme zpaměti a budeme ho odříkávat, ale pomůže nám, když přijmeme ducha modlitby, který z Otčenáše vane.

PANOVÁNÍ BOŽÍHO LIDU

Jan Karafiát

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby.“ (Gn 1,26)

„Všechno je mi dovoleno“ – ano, ale ničím se nedám zotročit. (1K 6,12)

Tak tomu rozuměl nebeský Pán, který nás zformoval, abychom měli jeho obraz a jeho podobu a ve svém oboru abychom panovali! Když však nás k tomu zformoval, tak si nikdo nemysli, že mu bude dobře, když to tak v jeho životě nebude! Vůbec bych se nedivil, že to nebude dobře fungovat!

Jak to tedy v tvém životě je? Je to tak, jak to s tebou Bůh zamýšlel od počátku? Daří se ti? A tu jste arci pořád naklonění odpovídat: „Nějak to v mém životě nefunguje a nedaří se mi dobře!“ Ale co by na to řekla bohobojná Chana, matka Samuela? Je možné, aby to, co Bůh zamýšlel, nefungovalo? Podívejte se do 1. Samuelovy 2,3: „Nechte už těch povýšených řečí, urážka ať z úst vám neunikne! Vždyť Hospodin je Bůh vševědoucí, neobstojí před ním lidské činy.“ Když mám já všechno špatně a přes všechno mé úsilí se mi nedaří, dá se to pochopit, ale Bohu se každé jeho dílo zdaří. A když to nevidím, chybí mi světlo.

Rád bych ke společnému vzdělání předkládal čtvero.

I. Jsme tělesní lidé a otročíme tělu

Přirozeně jsme všichni tělesní lidé a jako takoví jsme všichni ovládání svou tělesností, a dopadáme tak, jak dopadají ti, kteří

nevládnou, nýbrž jsou svým tělem ovládáni. Tak to s námi je, že přirozeně ani nevíme, že jsme tělesní. A když jste filozoficky vzdělaní, řeknete: „Jak bychom mohli vědět, že jsme tělo, když jsme jen tělo!“ Když jste v mráкотě a jen v mráкотě, ani nevíte, že jste v mráкотě. Musíte znát světlo. Ale to neznáte. A tak jste v mráкотě, ale nemáte vědomí toho, co jste a kde jste.

Může člověk být něco jiného než tělo? Jen se podívejte na Adama a Evu na počátku. Mají Ducha svatého, mají podobu Boží a panují. Takže vidíte, že se muselo něco stát, když je to s námi takové, jaké to je. Není zapotřebí, abyste znali všechny příčiny dopodrobna, ale já vidím, jaká je nyní má úroveň. Co praví ten nebeský Mistr u Jana 3,6? „Což se narodilo z těla, je tělo“, a nic víc.

Jsmo tělesní lidé, ale rozuměj, jestli se vám to začne ukazovat, je to proto, aby vám bylo pomoheno. Vy jste tělo a teprve uvidíte, jaké to tělo je. Nu, jaké je to tělo? Takové, že se žene za tělesnými věcmi. A jsem tomu poddán, ty věci panují nade mnou. Za čím se každý žene? Za tím, za čím se ženou druzí. Jako ta vlaštovka jedna každá letí, kam letí ty druhé, jako ten čáp letí, kam letí ti druzí, tak také tělesný člověk. Toho čápa ani nenapadne, aby to dělal jinak. Proč? Protože to dělá každý čáp. Ženu se přirozeně za tím, co je v mém srdci. Otevřete si, prosím, Matouše 15,19: „Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky“, samé tělesné věci. Vám se to může líbit, vy si to můžete pochvalovat, ale jen jako tělesní lidé. Ach, to je to naše neštěstí, to je ten náš hřích! A jak při tom dopadnu? Nu tak, jak při tom sloužení tělu mohu dopadnout! Ten čáp a ta vlaštovka dopadnou dobře. Oni se vyznají ve svém oboru, kdežto já to hlavní nemám a nedovedu ani jako to zvíře ve svém oboru zůstat v svých mezích. Já si neposloužím. Podívejte se do Efezským 4,22: „Odložte dřívější způsob života, staré lidství, které hyne klamnými vášněmi.“ Tak je to se mnou a s každým, kdo je v těle, že v tom těle hyne ve svých žádostech. To znamená rozklad. Když věci hnijí, pak hynou.

Proto se říká, že je to ve světě shnilé. Nu, jak by ne? Vy nedopadnete tak dobře jako čáp a vlaštovka, protože Pán Bůh zařídil, aby to šlo takto a ne jinak. Ale když si to začínáte uvědomovat, to už něco znamená! To mne vede k tomu druhému:

II. Jen mocí Ducha se stáváme duchovními

Teprve, když se do toho vloží Duch svatý, obrátí nás a udělá z nás duchovní lidi. Potom se začne ukazovat ta jeho podoba, kterou jsme ztratili. A teď ta radostná novina! Duch svatý tu vždycky byl a vždycky tu je a vždycky se do toho vkládá. On nemá svět k tomu, aby to zůstalo takové, jaké to je! To je jen Boží podklad, aby Pán Bůh ukázal na tom tělesném, co je to duchovní, na té vaší mráкотě aby ukázal své předivné světlo a udělal vás šťastnými lidmi. Pak si již sami řeknete: Vždyť mně to Slovo Boží povídá, že vždycky byli na světě bohabojní lidé! Proč? Protože to jinak nemůže být. On zformoval svět k tomu, aby vás obrátil, a aby v takové mráкотě to jeho světlo krásně svítilo. Písmo vám to skutečně povídá. Otevřete si Přísloví 8,31: „Hraji si na jeho pevné zemi; mým potěšením je být s lidskými syny.“ Ten, který je od věků, ten se tu vždycky hrál a vždycky měl potěšení z toho, být se syny lidskými. Mohl mít potěšení být s takovým člověkem, jaký je? Nikoliv, ale vždycky pro člověka zamýšlel, aby byl duchovní.

Jako když rosa sestoupí na vyprahlou krajinu! Ta zatím neví nic, ale uvidíte to! On přijde, dechne na vás jako na suchou hlínu, která se nedovede duchovně pohnout a ten tělesný člověk se začne hýbat. Otevrou se vám oči a budete zarmoucení ve svém svědomí a začnete se ptát: „Muži, bratří, co máme dělat?“ Co to povídáte? Ach, my teď vidíme, jací jsme. My jsme tělesní lidé a nebeský Pán je duchovní a jeho způsoby jsou: láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost, sebeovládání. To je jeho podoba, ale my jsme jen tělesní a plní skutků těla. Čtěte si tu dlouhou řadu v epištole ke Galatským, co to je! Samé porušení, samá mrzkost! Ach, my bídní lidé!

Ach, vy šťastní lidé! Šťastní lidé? Arciže, to je počátek vašeho štěstí. To je dílo Boží milosti. Druzí to nevidí a libují si. On se do toho vloží, aby skrze víru přebýval v našich srdcích. Jak, když jsme takoví? Arciže! Tu právě dojde na to jádro všech jeho záměrů, aby v plnosti času přišel na svět. Pořád mluvil o pomoci, pořád o beránku, a vždycky to bylo pro jeho lid tajemství. A co se ukázalo? Ukázalo se, že ten beránek je on sám a ty žasneš! To je právě to nebeské, to je jádro všech jeho myšlenek, kvůli tomu stvořil svět, aby se ukázalo, jak je svatý a jak miluje ty, kteří se třesou. „Krev Ježíše, jeho Syna, nás očisťuje od každého hříchu.“ A očistil i mně, všechno mi odpustil, a i vás si sám očistí tak, aby měl ve vašem srdci svůj příbytek. To je něco! Proč? Ty ho miluješ, my ho milujeme, protože on nejdřív miloval nás.

III. Nyní ve vás přebývá

Pochopte, že nyní je to tak, že ve vás přebývá. To je všechno, co potřebujete k tomu, abyste nyní panovali. Jak? Nu, podívejte se do druhého textu: „Všechno je mi dovoleno – ano, ale ničím se nedám zotročit.“ Proto jste na světě, abyste panovali a aby nic nepanovalo nad vámi, protože on sám chce nad vámi panovat a nikdo se s ním o to nemůže dělit. „Já jsem vinný kmen a vy jste ratolesti.“ Na co má ratolesti? Jedině na to, aby mu nesly hojně ovoce. Ale pak není možné, aby měly ještě něco jiného na starosti! „Tak ať svítí světlo vaše před lidmi.“ K čemu je světlo v mráкотě? Není tu k tomu, abych se s vámi přel a hádal, ani k tomu, abych vám dělal ústupky. Světlo je na to, aby krásně svítilo. On se o to postará, aby skrze víru přebýval ve vašem srdci. „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus.“ Jste vedeni Božím Duchem. Co se ukáže? Nebe to ještě není, ale království Boží je ve vašem příbytku. To je jeho svatá, dobrá vůle. „Bud' vůle tvá!“ Jaká je to vůle? Taková, jak to pořád slyšíte. To je jeho obraz. Jaké jsou ty jeho způsoby? „Láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, ti-

chost, sebeovládání.“ To je jeho kralování. On to prosadí, on to provede, vy nedokážete nic, ale ten vinný kmen vydá všechno to dobré ovoce, když se ho budete držet. Nu, pak se to má, jak se to má. Ten světský básník praví: „Svět je pořád stejně špatný.“ Co na to odpoví všichni Boží lidé? „My jsme pořád povolání k tomu, abychom na tom pořád stejně špatném světě krásně svítili.“ To mu zatím stačí. Až bude chtít víc, tak toho zde bude víc.

A nyní to čtvrté, oč mi vlastně šlo od počátku:

IV. Stále se nám duchovně nedaří

Ale když nám to přece jen tak duchovně nekvete, jak by to mělo kvést! Nu, to má jistě někde svou příčinu. A teď si představte takový hlásek tichý a jemný, jaký slyšel prorok Eliáš. Pročpak ho neslyšíte? Nejste přece jen někde nějakou slušnou věcí zotročeni? Tím předpokládám, že neslušnou věcí zotročeni nejste, ač je to smělý předpoklad. V tom svém světle vidím věci tak, jak je vidím. Když ti přibude více Ducha svatého, zdali nejednu z těch věcí, které pokládáš za slušné, neprohlásíš za neslušnou?

Můžeš si myslet, že jsou všechny tvé věci slušné, že ti všechno sluší! Ale nemysli si, že ti pokvetou věci duchovně, když jsi zotročen slušnou věcí! Ty slušné věci nejsou na to, aby nad tebou panovaly. Ty jsou na to, aby ti krásně slušely.

Žádná přirozená věc, i když je sebevydařenější, mi neposlouží v duchovním životě. Proč ne? Protože to nejde. Kde se vzal tvůj duchovní život? Jedině z Ducha svatého. Jestliže tvůj duchovní život pochází z Ducha svatého, nemysli si, že ti nějaká přirozená věc bude pomáhat k duchovnímu životu. Naopak, máš důvod se obávat, aby ti nepřekážela. Vy si myslíte, že vám duchovní život krásně pokvete, když je přimíšeno něco nepravého? My se nemusíme tak bát jako Šalomoun, ale ta věc sama v sobě je vždy nebezpečná. Věci jsou, aby ti sloužily a ne, abys sloužil ty jim! A když mluví ten hlas tichý a jemný, dobře se podívej, jestli nejsi nějakou

věcí, slušnou věcí, zotročen! Každý Boží člověk to má mít na světě krásné. Ta utrpení nejsou na to, aby pochyboval o Boží lásce. Ne, on si vás obrátí a pak to dá každému do srdce, že začnete říkat: „Všechno je mi dovoleno“ – ano, ale ničím se nedám zotročit.“
Amen.

Kázáno 4. července 1909.

PAMATUJ, ODKUD JSI POVSTAL (Tt 3,3)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

V širším kontextu druhé a třetí kapitoly listu Pavel mluví o Boží zachraňující a vychovávající, tedy proměňující milosti. Celá druhá kapitola se soustředí na proměnu života křesťana a je završena výzvou:

Nikdo ať tebou nepohrdá. (Tt 2,15)

Na začátku třetí kapitoly vede Pavel křesťany k tomu, aby se podřizovali vládní moci a poslouchali ji, a ke všem se chovali vlídně. Ve třetím verši potom nabízí nástroj, který nám má pomoci v tom, abychom nikým nepohrdali, podřizovali se vládní moci a ke všem se chovali vlídně.

*Vždyť i my jsme byli kdysi nerozumní, neposlušní, zbloudilí,
byli jsme otroky všelijakých vášní a rozkoší, žili jsme ve
zlobě a závisti, byli jsme hodni opovržení a navzájem jsme
se nenáviděli. (Tt 3,3)*

Křesťan má pamatovat na to, odkud povstal. V listu Efezským to Pavel napsal obrazně – i vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem (Ef 5,8). V našem textu se Pavel vyrovnává s pýchou, s pohrdáním druhými, s povýšeností a domýšlivostí. Takové věci mohou mít mnoho podob. Možná si Pavel připomněl dobu, kdy byl horlivým farizejem, nikoliv nepodobným tomu, o kterém vyprávěl Pán Ježíš Kristus podobenství v Lukášovi 18:

Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus, druhý celník. Farizeus se postavil a takto se sám u sebe modlil: „Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. Postím se

*dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.‘
Avšak celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi
pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: ‚Bože, slituji se nade
mnou hříšným.‘ (Lk 18,10–14)*

To je podobenství o těch, kteří si na sobě zakládali a ostatními pohrdali. Je to o dělání rozdílů mezi lidmi, pohrdání druhými a lidské pyše. Ale pokud si člověk uvědomí, že je hříšník a že všechno, co má, je jenom dílo Boží milosti, potom není, čím by se mohl chlubit. Pavel o sobě napsal, že co se týče zákona, byl bezúhonný (Fp 3,6). V listu Galatským říká, že vynikal v horlivosti k židovství nad mnoho svých vrstevníků (Ga 1,14). Ale současně z Ga 1,10 vyplývá, že tento jeho způsob života byl na prvním místě motivován snahou zalíbit se lidem, tedy vyniknout nad druhé, ukázat se, povýšit se. To ho vedlo k tomu, že se stal pronásledovatelem církve. A pokud budete číst pozorně Písmo, jistě si všimnete, že si často připomíná, odkud povstal. Jeden příklad za všechny:

*Věrohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu: Kristus
Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já k nim patřím
na prvním místě. (1Tm 1,15)*

Podobně to připomínal také křesťanům v Efezu – na začátku druhé kapitoly listu Efezským, kde popisuje hříšnou mrtvolnost lidí, kteří vzdorují Bohu a jsou poslušni vládce nadzemských mocí, říká:

*I my všichni jsme k nim kdysi patřili; žili jsme sklonům svého
těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme
nutně propadli Božímu soudu tak jako ostatní. (Ef 2,3)*

I my všichni jsme k nim kdysi patřili. Pavel zahrnul sám sebe mezi tyto lidi. Je to úplně stejné jako v Titovi 3,3. I tam zahrnuje sám sebe mezi ty nejhorší hříšníky. My všichni jsme na tom byli stejně. To je něco, co nám nikdy nesmí sejít z očí a z mysli. Nemluvíme teď o tom, že bychom se měli nějak utápět v minulosti, ale mluvíme o tom, že nesmíme zapomenout na svůj původ. Možná za tebou přijde bratr nebo sestra a budou tě kárat kvůli nějakým

věcem ve tvém životě – přesně to dělal Titus na Krétě. Reakcí přirozeného člověka je odmítnout takové pokárání, možná dokonce pohrdnout takovým člověkem, obořit se na něj – co ty mi budeš vykládat, podívej se na svůj život ... Přesně o tom mluví náš text. A co říká? Připomínej si, odkud jsi povstal. Připomínej si, jak jsi na tom byl nebo byla před svým obrácením. Ano, máme vyndat nejprve trám z vlastního oka, než chceme vyndávat třísku z oka bratra. Musíme nejprve napravit vlastní životy, než budeme chtít po druhých, aby napravovali své. Máme nejdřív uvést svůj život do pořádku, než půjdeme za druhými a budeme je napomínat. Ale i kdybychom měli svůj život sebelépe zařízený a přitom nepamatovali na to, odkud jsme povstali, budeme s druhými jednat povýšeně. Proto je bezpodmínečně nutné pamatovat na to, že i my jsme byli kdysi stejní.

Možná ale můžete namítnout, že váš život nebyl tak hrozný, jako život někoho dalšího. Možná jste žili docela spořádaně a ukázněně, nedělali jste žádné „velké“ hříchy, nikdy jste nikoho nezabili, nikoho jste neokradli, necizoložili jste, nerouhali jste se ani jste se neklaněli modlám. Ale vzpomeňte si na to, co jsme si řekli na začátku – všichni jsme byli daleko od Boží slávy. Jinými slovy, všichni jsme byli mrtví v hříchu. Pokud jste nebyli v Kristu – a mohu vám garantovat, že do svého znovuzrození jste v Kristu nebyli, byli jste mrtví v hříchu. A nikdo není víc mrtvý nebo méně mrtvý. Buď je mrtvý, tedy v hříchu a mimo Krista, nebo živý, tedy v Kristu a ve slávě Boží. Znamená to, že ctnostný život nevěřícího člověka nemá žádnou hodnotu? Vůbec ne! Bůh ve své milosti dal některým lidem, že žijí více ctnostně, zatímco jiní žijí méně ctnostně, aby v tomto světě ukázal svou dobrotu a milost a aby zachoval tuto společnost a lidské pokolení, dokud se nenaplní jeho věčný plán s tímto světem, tedy dokud nevejde plný počet pohanů. Pokud však lidé nejsou v Kristu, je jejich způsob života, ať lepší nebo horší, na straně hříchu, v duchovní temnotě a smrti. Jen si

vzpomeňte, co Pavel napsal o nevěřících na konci první kapitoly – a znovu připomenou, že míra jejich vnější zkaženosti může být různá, ale duchovní podstata této zkaženosti, je následující:

Ale poskvrněným a nevěřícím nic není čisté. Jak jejich rozum, tak jejich svědomí jsou poskvrněny. Prohlašují, že znají Boha, avšak svým jednáním to popírají. Jsou odporní, neposlušní a neschopni jakéhokoli dobrého skutku. (Tt 1,15–16)

I my všichni jsme k nim kdysi patřili. I my jsme takoví byli. Tato slova nás pokořují na jedné straně a vedou nás na kolena k závislosti na Boží milosti, a na druhé straně v nás musí probouzet soucit s hříšníky a slitování nad nimi. Možná jsou slepí a zatvrzelí, ale my jsme byli úplně stejní jako oni. Byli jsme ve stejné temnotě, ve stejné duchovní smrti a neschopnosti a byli jsme úplně stejně jako oni naprosto odkázáni na Boží milost.

Ale ukázala se dobrota a láska našeho Spasitele Boha: On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování; zachránil nás obmytím, jímž jsme se znovu zrodili k novému životu skrze Ducha svatého. (Tt 3,4–5)

ÚKOLY VEDOUCÍCH V CÍRKVI (ŽD 13,7.17–19.22–25)

Steven Cole

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Mnozí pisatelé souhlasí, že americké církve prožívají krizi v oblasti vedení, na řešení problému se však neshodnou. Mnozí vnášejí do řízení místních církví americké principy podnikání, aniž by přitom příliš dbali na to, co o nárocích na vedení církve a jeho úkolech říká Bible. Mnoho dnešních pastorů tak omezuje na minimum své úkoly kazatelů Božího slova a raději se zaměřují práci ředitelů církve. Jakožto církevní podnikatelé se věnují vytváření a uskutečňování plánů pro růst církve. Vnímají církev jako produkt, který je třeba dostat na trh a ke konzumentům. Stejně jako v maloobchodě, musíte zákazníkům nabídnout to, o co stojí. Mnozí z těchto ředitelských pastorů jsou velice úspěšní, budují působivé církevní areály, kde jsou každý týden obslouženy tisíce „zákazníků“ a píší knihy typu „jak na to“, v nichž se rádi podělí o své osvědčené principy pro budování církve.

Pokud ovšem Písmo obsahuje všechno, čeho je třeba ke zbožnému životu (2Pt 1,3–4), a připravuje Boží lidi ke každému dobrému činu (2Tm 3,16–17), mělo by mít co říct i k té důležité otázce vedení církve. Protože Kristus slíbil, že on sám vybuduje svou církev (Mt 16,18), měli bychom směrnice pro to, jací by měli vedoucí církve být a co by měli dělat, hledat v jeho inspirovaném Slově. Předminule jsme se naším textem zabývali z hlediska povinností členů církve vůči jejich vedoucím, takže to dnes obrátíme. I když tyto verše nejsou vyčerpávající, najdeme v nich některé životně

důležité principy ohledně úkolů vedoucích v církvi. Dovídáme se, že: **Zbožní vedoucí církve mají za úkol vést Boží stádo tak, že budou osobně žít s Bohem a ve spolupráci s ostatními vedoucími pomáhat členům církve, aby s Bohem žili také.**

Tato věta má čtyři hlavní body:

1. Zbožní vedoucí církve mají za úkol vést Boží stádo.

Snad to zní jako tautologie, ale je zapotřebí to říct. Nový zákon neučí rozlišení mezi „kněžími“ a „laiky“, protože každý věřící je knězem s plným přístupem k Bohu (1Pt 2,9). Učí však rozlišení mezi vedoucími v místní církvi a jejich následovníky. Nový zákon používá pro vedoucí v církvi různé názvy či tituly. Nazývá je *staršími* (Sk 20,17), což zdůrazňuje jejich zralost ve víře. Jindy jim říká *strážci* čili biskupové (1Tm 3,1–2), když je řeč o jejich úloze dozoru nad církvi. (V Titovi 1,5.7 a ve Skutcích 20,17.28 jsou oba pojmy použity k označení téhož úřadu.) Jsou také nazýváni *pastýři* (Ef 4,11). Petr používá všechna tato označení, když vyzývá *starší*, aby se o Boží stádo starali jako *pastýři* a byli jeho *strážci* (1Pt 5,1–2). V 5,4 pak o Kristu mluví jako o „nejvyšším pastýři“.

Jiné slovo používané pro vedení církve je řecké sloveso *proistémi* (doslova „stát před“), překládané „být představeným“ (1Te 5,12). Popisuje činnost starších, kteří dobře „spravují“ či „vedou [sbor]“ (1Tm 5,17 KRAL, NBK). Také se používá pro povinnost muže „vést“ vlastní domácnost (1Tm 3,4–5.12). V našem textu (13,7.17.24) je použito ještě jiné sloveso (od něhož je odvozena „hegemonie“), které znamená prostě *vést*. Je jím odlišován Pavel od Barnabáše jako ten, který mluvil *především* (Sk 14,12). Také jsou pomocí něj označeni Juda Barsabáš a Silas jako „*přední* muži mezi bratřími“ (Sk 15,22).

Je ale hlavně o to, že *vedoucí* by měli *vést*. Vedení je především záležitost vlivu; a způsobem, jímž vedoucí v církvi ovlivňují druhé, je jednak jejich osobní příklad zbožnosti, jednak vyučování Božího slova (Žd 13,7). Protože starší v místním sboru musí vést svým

příkladem, většina požadavků pro obsazení tohoto úřadu v 1. Timoteovi 3,1–7 i v Titovi 1,5–9 představuje vlastnosti, kterými se vyznačuje zbožný charakter. Jedinou výjimkou je to, že by měli být schopni „jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat od-půrce“ (Tt 1,9) nebo prostě „učit“ (1Tm 3,2).

Postavení vedoucího vyžaduje mít zřetelnou biblickou představu o tom, čím by měl místní sbor být a co by měl dělat, a tuto představu neustále církvi předávat. Také to znamená řešit problémy, které v církvi vyvstávají. Prezident John F. Kennedy poznamenal: „Prezident Spojených států nemá žádné snadné problémy. Pokud je lze vyřešit snadno, už je vyřešil někdo jiný.“ Ve snaze zavděčit se všem se vedoucí církví obtížným problémům často vyhýbají. Nechce se jim kárat vlivného člena sboru, který žije v hříchu. Nechce se jim vyučovat nepopulární doktríny, třebaže jsou biblické. Neopraví člověka, jehož učení je mylné, ze strachu, aby nevyvolali konflikt. Nechtějí se plést do řešení vztahových konfliktů v církvi nebo v rodinách členů. Vyhýbat se takovým náročným záležitostem ale znamená selhat jako vedoucí církve. Vedoucí v církvi musí aktivně následovat Boha a jeho pravdu a pomáhat druhým v tom, aby dělali totéž.

2. Zbožní vedoucí církve mají za úkol osobně žít s Bohem.

V 1. Timoteovi 4,16 vyzývá Pavel svého mladšího spolupracovníka: „Dávej pozor na své jednání i na své učení.“ Ve Skutcích 20,28 říká efezským starším: „Dávejte pozor na sebe i na celé stádo...“ Náš text se v souvislosti s vedoucími zabývá čtyřmi stránkami osobního života s Bohem:

A. Zbožní vedoucí církve musí dávat pozor, aby si zachovali dobré svědomí před Bohem i před druhými (13,18).

Ve Skutcích 24,16 řekl Pavel Félixovi: „Proto i já se vždy snažím zachovat neporušené svědomí před Bohem i lidmi.“ Svědomí je

onen vnitřní smysl pro to, co je správné a co špatné, který Bůh vložil do srdce každého člověka (Ř 2,15). Není neomylné – o pravdě musí být poučeno Božím slovem. Může být cejchované nebo zatvrzelé (1Tm 4,2; Ef 4,18–19). Dokonce, i když je vaše svědomí poučeno nesprávně, je vždy hříchem se mu vzepřít (Ř 14,14.23; Jk 4,17). Proto Pavel říká Timoteovi: „Cílem našeho vyučování je láska z čistého srdce, z dobrého svědomí a z upřímné víry“ (1Tm 1,5). Hlavním způsobem, jak si uchovat čisté svědomí, je žít každodenně v poslušnosti vůči Božímu slovu. Když vědomě zhřešíme, vyznejme to okamžitě Bohu a člověka, proti němuž jste zhřešili, poproste o odpuštění. Osobní poslušnost vůči Bohu je základním předpokladem k tomu, abyste k poslušnosti vůči Bohu mohli vést druhé.

B. Zbožní vedoucí církve žijí s vyhlídkou na to, že se jednoho dne budou skládat účty Bohu (13,17).

Jsou si neustále vědomi toho, že se budou zodpovídat Bohu jak za své vlastní životy, tak za církev, nad kterou je Bůh ustanovil jako strážce. Žádný člověk ani skupina lidí nemají nad církví konečnou autoritu. Všichni jsme pouze pomocní pastýři podléhající a zodpovědní hlavnímu pastýři Ježíši Kristu. Tohle je *jeho* církev, ne moje! Vedoucí ji řídí či spravují pro Krista, který ji vykoupil svou krví. Mít tuto skutečnost neustále na paměti pomáhá předcházet tomu, abychom svou autoritu nebo lidi nám svěřené zneužívali pro svůj osobní prospěch. Každý církevní vedoucí by si měl často číst v Ezechielovi kapitolu 34, v níž Bůh kárá pastýře, kteří se nestarali a nepečovali o jeho stádo, ale využívali je pro vlastní sobecké cíle. Bude nás volat k zodpovědnosti!

C. Zbožní vedoucí církve jsou lidmi víry a modlitby, kteří k modlitbě povzbuzují druhé (13,7.18.20–21).

Ve verši 13,7 autor čtenářům říká, aby nezapomínali na vedoucí, kteří již odešli k Pánu, a napodobovali jejich víru. Ve verši 13,18 je prosí, aby se za něj modlili, a ve verších 13,20–21 jim jde příkladem,

když se modlí za ně. (Pokud jde o víru, srovnej kapitolu 11.) Právě v tom principy amerického podnikání pro místní církve selhávají. Církev nelze provozovat jako podnik, v němž plánujeme a tyto plány provádíme podle své nejlepší lidské moudrosti. Církev se má ubírat vpřed vírou v živého Boha v modlitební závislosti na něm. Jako vedoucí tohoto sboru rozhodně nemáme v úmyslu vést církve svou kolektivní moudrostí, ale čekat ve víře a s modlitbou na Pána ve snaze přijít na to, jaké plány má pro svou církev on. Když to řeknu za sebe (a jsem si jistý, že to říkám i za všechny starší), já na to nestačím! Neznám odpovědi na všechny otázky, které bych k vedení tohoto místního sboru znát potřeboval. Moje vědomosti nejsou dostatečné na to, abych lidi dokázal provést složitými osobními problémy. Právě proto není modlitba, kterou zahajujeme schůzi starších nebo poradenské setkání, pouhá formalita. Je to životně důležité spojení se živým Bohem! Všechno, co jako církve děláme, bychom měli dělat vírou a modlitbou!

D. Zbožní vedoucí církve jsou ochotni, bude-li to nutné, trpět pro Krista (13,23).

Autor říká, že Timoteus byl právě propuštěn z vězení. Ve 2. Timoteovi 1,8 Pavel Timotea vybízel: „Nestyď se tedy vydávat svědectví o našem Pánu; ani za mne, jeho vězně, se nestyď, nýbrž snaž se spolu se mnou všechno zlé pro evangelium. K tomu ti dá sílu Bůh...“ Podle všeho si Timoteus vzal Pavlovu výzvu za svou. V budoucích letech se snadno může stát, že na nás přijde pronásledování, a vedoucí jsou pro nepřítel vřdycky první na ráně. I když právě nečelíme pronásledování z vnějšku, vedoucí musí být vždy připraveni na kritiku a osobní útoky, často ze strany členů sboru. Charles Spurgeon ve vlastním životopise věnoval celou kapitolu kritice a očerňování, namířených proti němu v jeho počátcích, mnohdy z řad jiných pastorů. Na sklonku života přestál řadu dalších nespravedlivých útoků, protože vystoupil proti rostoucímu

liberalismu v baptistické unii. (Charles Spurgeon: *Autobiography* [Banner of Truth], sv. 1., s. 303–327.)

Vedoucí, kteří se pevně drží biblické pravdy, se nevyhnutelně stanou terčí podobných útoků, protože Boží pravda, ať ji říkáte sebelaskavěji, vždycky někoho urazí. Ten se pak neodváží napadat přímo Boha, a tak napadne vedoucího, který tuto pravdu kázal. Pro vedoucího to nikdy není žádná legrace, ale už to prostě patří k jeho pracovní náplni. Spurgeonovi se s takovými útoky pomohla vyrovnat jeho manželka; dala mu plaketu s Matoušem 5,11–12, na níž si každé ráno přečetl: „Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně. Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.“ Zbožní vedoucí církve mají tedy za úkol vést, což spočívá především v tom, že budu osobně žít s Bohem.

3. Zbožní vedoucí církve mají za úkol spolupracovat s ostatními vedoucími.

„Ti, kteří vás vedou“ jsou v množném čísle. Nový zákon jasně učí, že vedení místní církve má být vícečlenné (Sk 14,23; 20,17; Tt 1,5). Skupinové vedení je pojistkou proti zneužívání autority. A navíc jsou pastýřské úkoly v místním sboru na jednoho člověka příliš, ledaže je to sbor velice malý. Tato pravda má dva důsledky:

A. Zbožní vedoucí církve jsou povoláni ke spolupráci.

V našem textu autor úzce spolupracuje s Timoteem (13,23) a s vedoucími židovské církve, jíž píše. Církvi říká, aby pozdravovala všechny své vedoucí (13,24). Jsou to vedoucí (v množném čísle), kdo nad ovečkami ze stáda bdí (13,17). Je zřejmé, že by to nemohli dělat, kdyby nespolečně pracovali jako tým. Jediný novozákonní příklad dominantního vedoucího je příklad negativní. Apoštol Jan kárá Diotrefa, který se ve svém sboru pokládal za prvního a který

si osoboval právo vylučovat lidi z církve (3J 9–10). Najdeme ovšem příklady duchovních vedoucích, kteří byli pro svou osobnost, duchovní obdarování a křesťanskou zralost první mezi sobě rovnými. Petr byl mluvčím Dvanácti. Jakub byl uznávaným vůdcem raného jeruzalémského sburu (Sk 15,13–21; 21,18–26; Ga 2,6.9). Pavel se stal vedoucím prvního misionářského týmu, přestože Barnabáš byl věřícím déle než on. Všichni tito muži se ale v Pánu podřizovali jeden druhému a učili, že jako věřící to musíme dělat také (Ef 5,21).

B. Zbožní vedoucí církve přikládají velký význam zbožným vztahům.

Autorovi záleží na tom, aby jeho čtenáři se svými vedoucími pracovali v souladu, takže ti je budou moci vést s radostí, a ne se zármutkem (13,17). Prosí je o modlitby, přičemž vyjadřuje úmysl jednat po všech stránkách správně a touhu se s nimi brzy shledat (13,18–19). Dává jim vědět o Timoteovi a zmiňuje se, že by rád cestoval spolu s ním, až je Timoteus navštíví. Žádá je, aby jeho jménem pozdravovali všechny své vedoucí i ostatní svaté. Tyto verše přímo přetékaají tématem vztahů.

Celou Bibli lze shrnout do dvou přikázání a ta se obě týkají vztahů: Miluj Boha a miluj druhé. To znamená, že zbožní vedoucí církve se musí snažit jednat jedni s druhými v lásce a také se musí snažit pomáhat členům církve, aby jedni s druhými jednali v lásce. O to šlo Pavlovi, když ve Filipským 4,2 domlouval Euodii a Syntyché, „aby byly zajedno v Pánu“. (Jaký byste z toho měli pocit, kdyby vás Pavel takhle jmenoval v otevřeném dopise?) Dělal si starosti o církve v Korintě, protože ho lidé z domácnosti Chloé informovali o sporech, které mezi sebou korintští měli (1K 1,11–13).

Kdykoli dáte dohromady několik stovek lidí, a zvláště když jsou to lidé z různých prostředí, různého věku, a dokonce různých národností, máte ohromnou příležitost ke vzniku konfliktu. Když

na to přihodíte odlišné typy osobností, rozdíly v tom, čemu by dali přednost, a potřebu vypořádat se s hříchem a lživými učenými, je zázrak, že církve všechna ta staletí přežila! Jedním z hlavních úkolů vedoucích v církvi je být vzorem zbožných vztahů a pomáhat druhým řešit problémy ve vztazích. Zbožní vedoucí církve tedy mají za úkol vést stádo tak, že budou osobně žít s Bohem a udržovat s ostatními vedoucími zbožné vztahy, aby mohli spolupracovat na posledním úkolu:

4. Zbožní vedoucí církve mají za úkol pomáhat členům církve, aby osobně žili s Bohem.

Náš text opět není vyčerpávající, ale ukazuje přinejmenším čtyři složky tohoto úkolu:

A. Zbožní vedoucí církve pomáhají členům církve tím, že bdí nad jejich dušemi (13,17).

Řecké slovo přeložené jako „bdít“ znamená „udržovat se v bdělém stavu“, a tedy „držet hlídku, držet stráž či starat se“. (Walter Bauer, William F. Arndt, F. Wilbur Gingrich: *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature* [Chicago: The University of Chicago Press, 1979, 2. vyd.], s. 14.) Obraz je založen na představě pastýřů, kteří hlídkují u svých stád. (*Thayer's Greek-English Lexicon of the New Testament* [Harper & Brothers, 1887], s. 9.) Pastýři museli zůstat vzhůru, aby svá stáda mohli ochránit před šelmami. Museli svým ovcím rozumět a bedlivě je pozorovat, aby poznali, kdyby některá z nich onemocněla nebo se ztratila. Museli dojít pro ty, které sešly z cesty, a vrátit je do stáda. Museli je vodit na pastvu a k napajedlům s čistou vodou (viz Ez 34,1–16).

Tyto úkoly vyžadují schopnost rozpoznat, kde se lidé právě duchovně nacházejí a kdy se řítí do duchovního nebezpečí. Vedoucí musí milovat Boha a jeho lid natolik, aby měli odvahu varovat ty,

kteří se nechávají strhnout proudem. Vést lze sice jen ty, kteří se vést nechají, ale zbožní vedoucí se o to vždy musí snažit. V dnešní době, kdy je v jednom městě mnoho různých církevních společenství, je tento úkol o to náročnější. Když lidem začne na jejich sboru něco vadit nebo když se je tamní vedoucí pokusí upozornit na nějaký hřích v jejich životě, prostě jdou o ulici dál do jiné církve, která je uvítá s otevřenou náručí. Naneštěstí si své problémy obvykle berou s sebou.

„Bdít nad dušemi“ je úkol nesmírně rozsáhlý a nepadá pouze na bedra vedoucích v církvi. Každý duchovně zralý věřící je povinen pomáhat přivádět ty, kteří upadli do nějakého provinění, na pravou cestu a brát na sebe břemena druhých (Ga 6,1–2). Víte-li ve sboru o někom, kdo se od Pána vzdaluje, ale nevíte, co s tím, požádejte o radu některého ze starších. Snažíme se nad stádem bdít ze všech sil, ale mnohdy se ani nedozvíme, že někdo potřebuje pomoc. Je zapotřebí, abychom na vzájemné duchovní péči spolupracovali všichni.

***B. Zbožní vedoucí církve pomáhají členům církve tím,
že věrně vyučují Boží slovo (13,7.22).***

Ve verši 13,7 autor mluví o vedoucích, kteří stádu kázali Boží slovo. Ve verši 13,22 pak zmiňuje své vlastní „slovo napomenutí“ (totiž List Židům). Ačkoli by všichni starší měli být „schopní učit“, někteří zvláště „nesou břemeno kázání a vyučování“ a měli by být v této práci finančně podporováni (1Tm 5,17). Ujišťuji vás, že to je těžká práce, jakkoli s sebou nese duchovní odměnu! Mezi nejnaléhavější výzvy v Bibli patří téměř poslední slova, která Pavel napsal Timoteovi (2Tm 4,1–5): „Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek

si seženou učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím. Avšak ty buď ve všem střízlivý, snaž se útrapy, konej dílo zvěstovatele evangelia a cele se věnuj své službě.“

C. Zbožní vedoucí církve pomáhají členům církve tím, že usilují o jejich radost a duchovní blaho (13,17).

„Kéž to mohou činit s radostí, a ne s nářkem; to by vám nebylo na prospěch.“ V první řadě je tu řeč o radosti vedoucích, ale je zřejmé, že tato radost se rozšiřuje v radost a duchovní prospěch všech členů církve. Ti, kteří žijí v poslušnosti Kristu, zakusí jeho radost (J 15,10–11). Zbožní vedoucí se radují, když vidí, jak příslušníci stáda chodí v pravdě (3J 4).

D. Zbožní vedoucí církve pomáhají členům církve tím, že zdůrazňují Boží milost (13,25).

„Milost se všemi vámi!“ je pozdrav, ale je to mnohem víc než nějaká formalita. Je to duchovní touha a důraz celého Nového zákona. V samotném Listu Židům autor mluví o tom, že Ježíš „měl z milosti Boží zakusit smrt za všechny“ (2,9). Povzbuzuje nás: „Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas“ (4,16). Varoval, aby se nikdo nevysmíval Duchu milosti (10,29) a nepromeškal Boží milost (12,15). Ve verši 13:9 varuje před zákonictvím a dodává: „Je dobré spolehnout se na milost...“ Příliš mnoho křesťanských církví a rodin se vyznačuje zákonictvím, ale vedoucí jsou zodpovědní vytvářet atmosféru Boží milosti. Milost nikdy neznamená svolení k hříchu, ale „vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku“ (Tt 2,11–12). Když zhřešíme (a to děláme všichni!), Boží milost nám odpouští a přivádí nás zpět. Boží milost je trpělivá se slabými a povzbuzuje je, aby rostli v Pánu.

Závěr

D. E. Hoste, který býval misijním vedoucím v China Inland Mission (Čínská vnitrozemská misie), napsal (D. E. Hoste; v: Iain Murray: *D. Martyn Lloyd-Jones [Banner of Truth]*, sv. 2., s. 423): „V čem spočívá základní rozdíl mezi pravým a nepravým křesťanským vedením? Když někdo na základě svého oficiálního postavení v církvi vyžaduje od druhého poslušnost bez ohledu na jeho rozum a svědomí, je to duch tyranie. Když naproti tomu jeden křesťanský pracovník dokáže s uplatněním taktu a porozumění, modlitby, duchovní moci a zdravé moudrosti ovlivnit a osvětlit druhého, takže ho prostřednictvím jeho vlastního rozumu a svědomí přesvědčí, aby opustil jednu cestu a vydal se po jiné, je to pravé duchovní vedení.“ Aby ale všichni naši starší (včetně mě!) nesložili svůj úřad a nevezali nohy na ramena a aby nedošlo k tomu, že by už o úřad staršího nikdo nikdy nestál, dovoluji mi na závěr připomenout, co o této službě řekl Pavel chvíli poté, co ve 2K 2,16 položil řečnickou otázku: „Ale kdo je k takovému poslání způsobilý?“ Píše: „Ne že bychom mohli tuto způsobilost přičítat sami sobě na základě toho, co je v nás; naše způsobilost je od Boha, který nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na literě, nýbrž na Duchu. Litera zabíjí, ale Duch dává život“ (2K 3,5–6). Vedoucí v církvi mají za úkol dokázat nemožné, ale v Boží moci je možné všechno! Proto vás jako vaši vedoucí prosíme tak, jako autor Listu Židům: „Modlete se za nás.“

Otázky k diskuzi

1. Proč je zbožné vedení spíše otázkou vlivu než stylu nebo techniky?
2. Vzhledem k tomu, že žádný vedoucí nesplňuje biblické požadavky *dokonale*, jak poznáme, jestli je někdo pro úřad vedoucího vhodný?

3. Vzhledem k tomu, že některé problémy se vyřeší samy, jak vedoucí poznají, které problémy vyžadují, aby se jimi zabývali?

4. Když člen církve vedoucího informuje o problémech jiného člena, není to pomluva? Proč ano, proč ne? Do jaké míry platí, že bdít nad dušemi ostatních je úkolem všech lidí ve sboru?

ODDANÝ SYN A VĚRNÝ SPRÁVCE (GN 46,31–47,31)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Josefovi bratři i se svými rodinami a Josefův otec vstoupili do Egypta. Jákob se setkal se svým ztraceným a dávno oplakaným synem. Jejich setkání bylo velice dojemné – padli si kolem krku a plakali. Devětatřicetiletý Josef a jeho sto třicetiletý otec. Opustili jsme Jákoba a Josefa, když se po dlouhých dvaadvaceti letech setkali. Josef odpustil svým bratrům a postaral se o ně. Bůh naplnil Josefovy sny o tom, že se mu jeho bratři i jeho otec bude klanět. Josef byl po faraonovi druhý nejmocnější muž říše. Josef byl skoro na vrcholu, byl druhým mužem říše. Zároveň byl ale až druhým mužem – byl jenom správcem prvního muže – faraona. Josef byl skoro jako sám faraon, ale na druhé straně – ačkoliv před ním ležela celá země a s jejími obyvateli nakládal, jak sám uznal za vhodné, tak při tom všem byl Josef jenom správcem. Země, která ležela před ním, nebyla jeho – a na konci čtyřicáté sedmé kapitoly uvidíme, že díky Josefovi patřila celá faraonovi. V textu, který je před námi, prokazuje Josef tu nejdůležitější vlastnost, která musí být vlastní všem správcům – a to je věrnost:

Od správců se nežádá nic jiného, než aby byl každý shledán věrným. (1K 4,2)

Věrnost – to je něco, co dnes není příliš v kurzu. Je to vlastnost, která jde ruku v ruce se spolehlivostí, oddaností, vytrvalostí. Být věrný znamená uchovat si svůj počáteční postoj až do konce. O věrnosti můžeme mluvit v mnoha rovinách – dosud se nejčastěji věrnost vztahovala k manželství. Ale myslím, že už to tak dlouho

nebude. Počet sňatků v naší zemi stále klesá – v posledních dvou letech jich bylo každý rok méně než v roce 1918. Vedle toho roste počet lidí, kteří spolu žijí tzv. na hromádce – v některých zemích je už dokonce takových párů více, než je párů manželských. Kromě toho máme v naší zemi skoro 50% rozvodovost. To je o věrnosti v manželství.

Dnes budeme mluvit ale také o věrnosti vůči dalším lidem – budeme mluvit o Josefovi, který byl správcem. Je to věrnost vůči „zaměstnavateli“. Mohli bychom mluvit o věrnosti vůči vlastní zemi – to je vlastenectví, o věrnosti v přátelství, atd. Ovšem každá tato zmíněná oblast vychází z jedné jediné věci – a tou je věrnost vůči Bohu. Kde není věrnost vůči Bohu, tak se rapidně snižuje pravděpodobnost věrnosti ve všech ostatních oblastech.

V dnešním textu máme před sebou jeden z nejkrásnějších příkladů věrnosti v celém Písmu – Josef je věrný vůči své rodině, kterou zachraňuje před hladem, je věrný vůči faraonovi, jehož je správcem a je věrný vůči svému umírajícímu otci.

I. Věrnost rodině (v. 46,31–47,10)

Celý faraonův dům se podle Josefova pláče dozvěděl, že za Josefem přišli jeho bratři (Gn 45,16). Tehdy také faraon Josefovi nařídil, aby zabezpečil své bratry, dal jim vozy, aby mohli přivést své rodiny z Kenaánu do Egypta. Nyní tedy Josefovi bratři přišli a s nimi i jejich otec. Podobně jako to udělal předtím Jákob, když poslal před sebou Judu, aby oznámil Josefovi jejich příchod, tak jedná v tuto chvíli i Josef. Ačkoliv dostal od faraona příkaz přivést svou rodinu a usadit ji v Egyptě, tak nejedná nějak na vlastní pěst za jeho zády, ale nejprve přivádí svou rodinu přímo před egyptského vládce. Ale než své bratry před faraona přivedl, tak je na toto setkání důkladně:

Příprava na setkání s faraonem (v. 46,31–34)

Josef znal faraona velmi dobře. Četli jsme, že mu byl jako otec:

Bůh mě učinil otcem faraónovým, pánem celého jeho domu...

(Gn 45,8)

Josef věděl, na co se bude faraon jeho bratrů ptát, a proto jim vysvětluje, jak mají odpovídat, připravuje je na setkání s faraonem. Už zde je zjevné, že Josef je věrným správcem. Dostal od faraona důvěru – stal se vládcem celé země – a nechce tuto důvěru zklatmat. Tady bylo sedmdesát lidí – celkem slušně velká rodina. Tato rodina se neměla usídlit v Egyptě potají nebo pokradmu. Josef přemýšlí o tom, jak se zachovat uctivě, poctivě a čestně ke svému vládcovi. Vedle toho také přemýšlí o tom, jak může co nejvíce prospět svým bratrům. Před dvaceti lety Josefovi bratři přemýšleli o tom, jak by mohli svému bratrovi co nejvíce uškodit – chtěli ho zabít, chtěli ho nechat zemřít hlady a žízni a nakonec ho prodali do Egypta. Nyní Josef přemýšlí o tom, jak to zařídit, aby se jeho bratrům vedlo co nejlépe. To je láska – to znamená odplácet dobrým za zlé. Co na to říká Písmo?

Taková je přece Boží vůle, abyste dobrým jednáním umlčovali nevědomost nerozumných lidí. (1Pt 2,15)

Ale všimněte si v našem textu ještě dalších věcí:

1. Josef chce, aby žili odděleně od Egyptanů (v. 34). Josef chtěl, aby jeho rodina byla pohromadě a aby žila na místě, které nebylo příliš hustě zabydlené Egyptany. Jenom takto mohl z rodiny časem vyrůst veliký národ. Kdyby se rozptýlili mezi Egyptany, tak by s nimi časem úplně splynuli a kromě toho – když byli od nich odděleni, tak je to také určitým způsobem chránilo před egyptským modlářstvím. Víme, že se od něj nechránili docela, ale znovu – kdyby žili uprostřed tohoto modlářství a nijak se od něj neoddělili, tak by byli za chvíli podobni těm, mezi nimiž žili.

I pro nás z toho plyne lekce, abychom dávali pozor na společnost, v níž trávíme čas. Někdy se možná nemůžeme oddělit fyzicky – např. od spolupracovníků v práci, od sousedů, od spolužáků ve škole, ale v takovém případě musíme o to více dbát na to, abychom střežili svou mysl i srdce.

2. Josef chtěl, aby jeho bratři byli i nadále pastýři (v. 34). Josef byl největším státním zaměstnavatelem v zemi – byl správcem faraonova domu a správcem celého Egypta. Pod ním byla armáda úředníků a písařů. Josef by mohl snadno své bratry dosadit do nejrůznějších pozic ve státní správě. Mohl by pro ně získat místa v armádě nebo u dvora. Co by to ale přineslo? Josef by ztratil svou věrnost a bezúhonnost, protože by svěřené postavení používal k vlastnímu prospěchu nebo k prospěchu svých blízkých. Egypťané by nenáviděli bratry Josefa, kteří by se dostali na nějaké místo z protekce. Josefovi bratři by snadno a rychle zapomněli, odkud vyšli.

*V čem byl kdo povolán, bratři, v tom ať před Bohem zůstane.
(1K 7,24)*

Nepřísluší blahobyť hlupákovi, natož otroku vláda nad knížaty. (Př 19,10)

Země se chvěje před otrokem, který panuje (Př 30,22). Matthew Henry k tomu říká, že je lepší být ozdobou nižšího postavení než hanbou vysokého.

Josefovi bratři před faraonem (v. 47,1–6)

Josef připravil své bratry na setkání s faraonem a potom je před něj uvádí. I když si Josef faraona velmi vážil, tak si Josef přesto nedovolil usadit svou rodinu v zemi bez toho, aby je představil faraonovi. Můžeme tady vidět také Josefovu pokoru – jeho bratři byli pastýři. To nebylo v Egyptě nejoblíbenější povolání. Pastýři byli opovrhovanou, nečistou skupinou lidí. Ale Josef se k nim veřejně přiznal. Já patřím k nim a toto jsou moji bratři. Nebyl jako Petr na dvoře velekněze, který se zapřísahal, že nezná toho člověka

– svého Mistra a Pána. Všimněte si, že faraon ptal na jejich práci. Zdá se, že už tehdy byli lidé, kteří by rádi využívali „sociální systém“ – přiděly obilí, které mohli Egypťané mít. Ale faraon byl moudrý muž a nechtěl ve své zemi žádné vyžírky ani ty, kdo budou se založenýma rukama čekat, až se o ně někdo postará. Proto chce vědět, jaké je jejich zaměstnání. Bere to jako samozřejmost, že mají nějaké zaměstnání. Jinak by pro ně v Egyptě nebylo místo. To nás učí Bible:

Kdo nechce pracovat, ať nejí! (2Te 3,10)

To je Boží způsob. Nečinnost není v Božím programu. Ani před čtyřmi tisíci lety nechtěli v Egyptě nikoho, kdo byl společnosti jenom na obtíž. Dneska není snadné najít práci, a je naopak snadné využívat různé podpory a dávky a práci se vyhýbat. Skutečný problém je však často v tom, že jen málokdo chce být obyčejným pastýřem dobytka jako Josefovo bratři, ale skoro každý by chtěl být vládcem Egypta jako Josef. Josef poučil bratry o tom, co mají říkat a faraon jim dal zemi Gošen, dal jim to nejlepší z Egyptské země, jak slíbil. A podívejte se, co jim k tomu nabídl:

Máš-li za to, že jsou mezi nimi schopní muži, ustanov je správci nad mými stády. (Gn 47,6)

Běda těm, kdo se povyšují nebo hledají cestičky, jak dosáhnout povýšení nebo úspěchu rychlou a snadnou cestou. Takoví budou dříve či později poníženi, budou sníženi až do prachu země. Ale ti, kdo jsou věrní a hledají na prvním místě Boží království a jeho spravedlnost, ti budou povýšeni v pravý čas. A neplatí to jenom o těch duchovních věcech, ale i těch profesních:

Viděls muže, který je zběhlý v svém díle? Před králi bude stávat; nebude stávat před bezvýznamnými. (Př 22,29)

Jákob před faraonem (v. 47,7–10)

Nakonec Josef přivádí před faraona také svého otce. A tady se musíme na chvíli zastavit, protože tady je celá řada zajímavých věcí.

1. Běžná otázka – zvláštní odpověď. Faraon se zeptal Jákoba na jeho věk. Je to normální otázka – ptáme se lidí, kteří jsou na první pohled velmi staří, a obdivujeme vysoký věk. Pro mnoho lidí je vysoký věk požehnáním (a skutečně jím může být). Boží slovo nás vede k tomu, abychom si vážili stáří:

Před šedinami povstaň a starci vzdej poctu. Boj se svého Boha.

Já jsem Hospodin. (Lv 19,32)

Na druhé straně je řada lidí, kteří mají pocit, že budou žít věčně a nechtějí si ani připustit myšlenku na to, že jednoho dne jejich život skončí. Otázka ohledně věku pak může být vhodnou připomínkou toho, že přijde den, kdy se budou muset postavit před svého Stvořitele. Ale poslechněte, co Boží slovo zaslubuje svatým:

Ti, kdo v domě Hospodinově jsou zasazeni, kdo rostou v nádvorech našeho Boha, ještě v šedinách ponесou plody, zůstanou statní a svěží, aby hlásali, že Hospodin je přímý, skála má, a podlosti v něm není! (Ž 92,14–16)

Faraon se ptal na Jákobův věk a jistě nečekal odpověď, jakou dostal:

Dnů mého putování je sto třicet let. (Gn 47,9)

Jákobův věk byl úctyhodný. Zdá se, že s každou generací, která byla dále od potopy, se věk lidí rychle snižoval a mezi okolními národy už dávno nebyli tak staří lidé, jako byl Jákob. Ale Jákobova slova byla překvapující ještě v jiném smyslu.

2. Jákob je cizincem na zemi, je poutníkem stejně jako jeho otcové.

Léta mého života byla nečetná a zlá, nedosáhla let života mých otců za dnů jejich putování. (Gn 47,9)

Nazývá se poutníkem, který nemá pevné místo v tomto světě. Zdá se, že dobře rozumí tomu, že Abraham, Izák i on sám jsou jenom poutníci, kteří směřují k větším věcem. Jejich cílem nebyla fyzická země – i když i tu jim Bůh zaslíbil a také jim jí dal. Autor listu Židům o tom napsal:

Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili, vyznávající, že jsou na

zemi jen cizinci a přistěhovalci. Tím dávají najevo, že po pravé vlasti teprve touží. (Žd 11,13–14)

Jákob viděl, že je na této zemi jenom hostem. Jeho skutečný domov je u Hospodina, kterému sloužil. Jeho cílem nebyla půda v Kenaánu. Poslouchejte, jak to komentuje list Židům dále:

Kdyby měli na mysli zemi, z níž vykročili, měli možnost se tam vrátit. Ale oni toužili po lepší vlasti, po vlasti nebeské. Proto sám Bůh se nestydí nazývat se jejich Bohem. Vždyť jim připravil své město. (Žd 11,15–16)

3. Jákob žehná faraonovi. Podívejte se do textu (v. 7 a 10). Jákob požehnal faraonovi hned dvakrát. Na začátku jejich rozmluvy a také na konci. Jákob tady vystupuje jako patriarcha a Hospodinův prorok. Ačkoliv byl faraon vládcem a měl mnohem větší bohatství a moc než Jákob, byl to Jákob, kdo měl požehnat faraonovi, protože v Boží přízni byl mnohem větší Jákob než faraon. Ukazuje to mimochodem i na faraonovu moudrost – požehnáním od patriarchy se nepohrdalo.

Josef věrně nakládá se svou rodinou. Instruoval bratry, představil je faraonovi, přivedl i svého starého otce, který faraonovi požehnal. Získal tak vážnost a úctu pro své bratry i svého otce v očích Egyptanů. Ale Josefova věrnost se neomezovala jenom na jeho rodinu. V dalších verších vidíme:

II. Věrnost faraonovi (v. 47,11–26)

Josef usadil svou rodinu v Gošenu. Byl druhý rok hladu a hladomor bude trvat ještě dalších pět let. Faraon slíbil Josefovi, že zajistí jeho rodinu a Josef:

Josef se stará o svou rodinu (v. 47,11–13)

Josef pak svého otce a bratry usadil a dal jim trvalé vlastnictví v zemi egyptské, v nejlepší její části, v zemi Ramesesu, podle faraónova rozkazu. A opatřoval svého otce i bratry chle-

bem, celý dům svého otce až po ty nejmenší. V celé zemi nebyl chléb; hlad doléhal velmi těžce. Země egyptská i země kenaanská byly hladem vyčerpány. (Gn 47,11–13)

Josef dal své rodině zemi – zde je nazvaná jiným jménem – Rameses, ale jedná se o totéž místo, o němž je řeč dříve – Gošen. Podle starověkých židovských komentátorů (a také podle překladatelů E) se jednalo o jiné místo, než o jakém bude řeč později v knize Exodus, kde čteme, že zotročení museli stavět pro faraona města Pitom a Raamses (Ex 1,11).

Josef zaopatřoval celý dům svého otce chlebem. Pravděpodobně udělal z některých ze svých bratrů pastýře faraonových stád – a již za chvíli uvidíme, jak se faraonova stáda rozmnožila. Zajímavá je poznámka ve 13. verši, kde čteme, že hlad vyčerpал jak egyptskou, tak také kenaánskou zemi. Zdá se, že – asi i díky poloze Gošenu – byli Izraelci v kontaktu se zemí, odkud přišli. Přinejmenším odtud dostávali alespoň nějaké zprávy. Myslím si, že to Josefovým bratrům pomohlo v tom, aby si uvědomili, že bez Josefa, resp. bez Božího jednání s Josefem (Bůh poslal Josefa před nimi) by v Kenaánu bídne zahynuli hladem. Nyní se Josef o všechny postaral, takže neměli žádný nedostatek. A podle v. 27 to vypadá, že se jim dařilo opravdu velmi dobře. Ovšem jednání Josefa s domem svého otce tady ostře kontrastuje s tím, jak Josef jednal s Egypťany.

Josef se stará o Egypt (v. 47,14–26)

Josef tady jedná jako normální starověký vládce. Jeho jednání je pro nás ve 21. století možná trochu těžko pochopitelné, ale když se podíváme do textu, tak uvidíme, že všichni tomuto jednání dobře rozuměli. Na celou zemi přišel hlad. Stačilo málo a sedm let hojnosti se proměnilo v sedm let hladu. Faraon viděl, jak se naplňuje jeho sen – tučné krávy zmizely v útrokách hubených a šeredných krav a vůbec na nich nebylo vidět, že něco pozřely.

Někdy stačí tak málo a změní se velmi mnoho. Dnes žijeme v blahobytu – máme všechno, co potřebujeme a spoustu, skutečně spoustu věcí, které nepotřebujeme. Nehrozí nám hladomor, který by přišel z ničeho nic. Když krupobití pobije úrodu, tak naše obchody budou stále stejně plné. Přesto mohou přijít jiné věci – Bůh má vždy po ruce prostředky, jimiž uvádí celou zemi do kázně a do podřízenosti Jemu samotnému.

Vzpomínáte, jak to bylo, když před třemi lety vybuchla sopka na Islandu (2500 km daleko od nás), tak to ochromilo leteckou dopravu nad polovinou Evropy. A to zdaleka nebyla největší islandská sopka. Ta na svůj čas teprve čeká. A to je jenom jeden z prostředků, které Bůh může použít. Proto musíme stále děkovat Bohu za milost, kterou nás zahrnuje, za požehnání a pokoj, které máme. V Egyptě a v Kenaánu Bůh použil hladomor. Všimněme si, že:

1. Josef naprosto zotročil egyptské obyvatelstvo. Stříbro a zlato, koně, stáda bravu a skotu i oslů, půda a nakonec i vlastní životy – to všechno Egyptané postupně vyměnili za chléb. Ve 21. verši čteme zvláštní slova:

A lid od jednoho konce egyptského pomezí až ke druhému uvedl pod správu měst. (Gn 47,21)

V hebrejštině je to trochu obtížný text na překlad. Někteří to podle starého řeckého překladu Starého zákona, Septuaginty, překládají tak, že Josef lid zotročil od jednoho konce Egypta k druhému. Jiní zde čtou, že přestěhoval obyvatelstvo z jednoho konce na druhý. Logické a smysluplné je jedno i druhé a nakonec i to třetí – co máme v textu my. Ať už to bylo tak, že potom, co Josef zotročil obyvatele Egypta, tak je přestěhoval – aby je dostal z půdy, která byla dříve jejich na jinou půdu, ke které už neměli takový vztah, nebo obyvatele uvedl pod správu měst, což by jinými slovy znamenalo, že je zotročil, tak Josef tady jedná jako starověký vládce. A zároveň jako správce Egypta.

Puritánský komentátor poznamenává, že kdyby se všichni v Egyptě zachovali tak, jak to Josef poradil faraonovi – tedy odložili během tučných let pětinu úrody stranou, tak by měli v době hladu vystaráno. Ale oni žili ze dne na den a nedbali na varování, kterého se jim dostalo. Proto se nyní stali otroky. A kdo z toho všeho měl prospěch? Faraon! Josef neodkláněl pro sebe nebo pro svou slávu, ale věrně a spolehlivě pracoval pro faraona, který ho ustanovil správcem celé země. Jedinou výjimku udělal Josef u kněží. Jejich půda jim zůstala a dostávali také pravidelné důchody od faraona.

2. Podívejte se také na to, s jakou moudrostí Josef jednal:

Pětinu z úrody budete odevzdávat faraónovi a čtyři díly vám zůstanou k osetí pole a pro obživu vaši a vašich domů a pro obživu vašich dětí. (Gn 47,24)

To bylo v Egyptě, když bylo těch předchozích sedm tučných let!

Nechť farao ustanoví v zemi dohlážitěle a po sedm let hojnosti necht' vybírá pětinu výnosu egyptské země. ... Tato potrava zabezpečí zemi na sedm let hladu, která přijdou na egyptskou zemi. A země nezajde hladem. (Gn 41,34.36)

Nyní, když se všichni stali otroky, tak dělali totéž, co předtím. Nesnažil se vyždímat z obyvatel, co se dalo, ale dal jim půdu, která patřila faraonovi, asi také zvířata, která jim byla pomocí při obdělávání půdy, a která také patřila faraonovi. Dal jim osivo a dal jim podmínky, které byly stejné, jako dříve. To byla obrovská milost. Vidíme tady ohromnou moudrost tohoto vládce. Vidíme jeho laskavost, s jakou zachází se zbídačeným lidem. Snaží se najít takové řešení, které bude přijatelné jak pro něj, jako pro vládce, tak také pro lidi, kterým vládne. Nám se takové jednání zdá docela tvrdé, ale musíme si uvědomit, že tváří tvář smrti hladem je i svoboda na prodej. A nemůžeme si nevšimnout toho, že tehdejším lidem to tak skutečně nepřipadalo:

3. Vděčnost lidu.

Odpověděli: „Tys nás zachoval při životě! Jen když získáme přízeň svého pána! Budeme faraónovými otroky.“ (Gn 47,25)

Josef získal srdce jak faraona, tak také obyvatel Egypta. Byli mu vděční za to, že nezemřeli hladu. Zachránil jejich životy, takže mu říkají – nalož s námi, jak uznáš za vhodné. Jak je to příznačné! Jak divně potom zní, když někteří lidé tvrdí, že mohou být jako křesťané zachráněni, mohou přijmout Krista jako svého Spasitele, ale nemusí ho učinit svým Pánem. To je přece naprosto absurdní. On nás vykoupil, On za nás zaplatil, On nás vydobyl, přenesl nás ze smrti do života, z temnoty do světla – jak bychom se mohli pyšně postavit a říci – nemáš nárok na můj život. To by byla troufalá opovážlivost hodná jenom Kristových nepřátel.

Ale kdo je Kristův, ten má stejný postoj, jaký měli Egypťané – jen když získáme přízeň svého Pána. Jsme otroky Ježíše Krista. On je náš Pán. Jemu patří naše životy se vším všudy. Ne jenom naše vyznání víry, ne jenom naše srdce, ale všechno – naše zájmy, naše touhy, naše domy nebo byty, naše auta, naše peníze, náš čas – to všechno patří Kristu a my jsme správci toho, co On nám svěřil. Po správcích se žádá, aby byli věrní. Pamatujme na to, moji milí.

Josef je věrný. Byl věrný vůči své rodině – i přes to, že dlouhých dvacet let o ni neprojevil zájem. Když přišla chvíle, kdy mohl pomoci, tak to udělal. Byl také věrný faraonovi jako správce celého Egypta. Znovu tu vidíme pravdivost slov, která faraon vyřkl, když Josef vyložil jeho sny:

Josefovi pak řekl: "Když ti to vše dal Bůh poznat, nikdo nebude tak zkušený a moudrý jako ty. (Gn 41,39)

V závěru této kapitoly vidíme, jak Josef znovu prokazuje věrnost – tentokrát je to znovu vůči svému otci.

III. Věrnost otci (v. 47,27–31)

Zatímco Egypťané přišli o všechno, tak Izraelci se rozmáhali. Zabydleli se v zemi Gošen a velmi se rozmnožili. Stal se z nich národ. Jákob viděl své pravnučky a dost možná i prapravnučky. Jákob se staral o Josefa do jeho sedmnácti let, kdy ho jeho bratři

prodali jako otroka do Egypta. Nyní se posledních sedmnáct let Jákobova života stará Josef o svého otce. Ta nejlepší léta života čekala Jákoba v Egyptě.

Požehnání Izraele v Egyptě (v. 47,27–28)

Jákob strávil závěr svého života obklopen svými syny, vnuky, pravnuky. Žil v pohodlí a v pokoji. Josef se staral o všechno, co bylo potřeba zajistit. Jákob už nemusel řešit žádné těžké otázky, jako když byl v Kenaánu a musel se rozhodovat o tom, zda pošle svého nejmladšího syna Benjamína s ostatními bratry pro obilí do Egypta. Vypadá to, že si prostě užíval pokojného stáří. Bůh sám zabezpečil Jákobův život. Když už byl Jákob starý a nemohl nést břemeno každodenního zápasu, tak tento úkol převzal jeho syn Josef. Bůh se postaral o to, o co se Jákob nebyl schopen postarat. Ale i když Josef zabezpečoval každodenní chléb, tak nemohl zabránit tomu, že Jákob pomalu umíral. A tady byla jedna starost, která ho tížila.

Josefův slib (v. 47,29–31)

Každý člověk je poddán smrti. To je jistota, která se týká úplně všech, dokud nepřijde Pán Ježíš Kristus. Putování světem se nedá ukončit jiným způsobem, než smrtí nebo zmrtvýchvstváním při příchodu Krista. Jákob chce být pochovaný v Kenaánu. To nebyl nějaký rozmar. Jákob se spoléhal na Boží sliby a Bůh řekl, že Kenaán dostane za dědictví. Byla to zaslíbená země. Byla obrazem té lepší vlasti, po které tolik toužil. Proto si vyžádal slib od svého syna. Josef přísahal, že svého otce pochová v makpelské jeskyni, kde byla pohřbená i jeho žena Lea. Mimochodem, podobnou přísahou zavázal Josef také své potomky, takže když Izrael vycházel z Egypta, tak s sebou nesli také Josefovy kosti. Jákob může v pokoji zemřít, protože dostal ujištění od svého syna. Proto čteme, že se poklonil k hlavám svého lůžka. To nebylo žádné modlářství – Jákob tady vzdává čest Bohu a odevzdává se do jeho rukou. Jako kdyby znovu říkal slov, která již řekl při prvním setkání s Josefem:

Teď už mohu zemřít, když jsem spatřil tvou tvář a vím, že jsi ještě živ. (Gn 46,30)

Jákoab je smířený s Bohem a všechny věci s lidmi má uspořádány k nejlepší spokojenosti. Nyní odevzdává Bohu svůj život, s vděčností se sklání před Bohem, který ho zahrnuje svým milosrdenstvím. A to musíme udělat také my.

Amen.

KŘESŤANÉ A AUTORITY – ZNOVU PO TŘECH LETECH

Stephen Rees

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

V roce 2019 jsem do *Evangelical Times* poslal článek o našich povinnostech vůči vládnoucím orgánům. V tom článku jsem se snažil na základě Bible ukázat, že musíme mít postoj ochotné podřízenosti vůči vládě, ale také to, že existují situace, kdy musíme být připraveni neuposlechnout její příkazy. Od té doby jsem měl – a snad i my všichni – řadu důvodů se nad těmito principy a jejich praktickým uplatněním dále zamýšlet. Možná je tedy na čase se k tomuto tématu vrátit.

Nejprve ještě jednou zdůrazněme, jak důležité je podřídit se autoritám. Nejčastěji citovanou pasáží na toto téma je Římanům 13,1–7. Pokud ji neznáte, vytáhněte si Bibli a pozorně si ji přečtěte. Stejně jasný je však i verš Titovi 3,1: „Připomínej bratřím, ať jsou podřízeni těm, kdo mají vládu a moc, a ať je poslouchají.“ V tomto verši se píše, že je třeba podřizovat se vrchnostem a autoritám.

A zde je 1. Petrův 2,13–14: „Podřídte se kvůli Pánu každému lidskému zřízení - ať už králi jako svrchovanému vládci, ať už místodržícím jako těm, které on posílá trestat zločince a odměňovat ty, kteří jednají dobře.“

Poselství těchto veršů je zcela jasné. Věřící a církve by měly usilovat o to, aby se podřídily jakékoli vládě.

Tento příkaz však není úplně jednoduché aplikovat. Bible totiž také jasně říká, že existují situace, kdy se nemusíme nebo dokonce nesmíme podřizovat lidem, kteří jsou u moci. Dovolte mi ukázat

sedm scénářů, z nichž ve třech se nesmíme podřizovat vládě a v dalších čtyřech se vládě podřizovat nemusíme, pokud usoudíme, že je to tak nejlepší.

Nesmíme poslouchat vládu, pokud nám nařizuje dělat to, co nám Bůh zakazuje

Faraon nařídil porodním bábám, aby zabily každé dítě mužského pohlaví, které se narodí Izraelitům. „Avšak porodní báby se bály Boha a rozkazem egyptského krále se neřídily. Nechávaly hochy naživu. ... Bůh pak těm porodním bábám prokazoval dobrodiní. (Ex 1,17–20)

Nebúkadnesar nařídil, aby se všichni klaněli se zlaté soše, kterou nechal postavit a uctívali ji (Da 3,8–10). Šadrak, Měšak a Abed-nego králi odpověděli: „Věz, králi, že tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se nepokloníme.“ (Da 3,18)

Pokud vláda nařídí svým občanům, aby se rouhali, páchali kruté činy, vydávali nepravdivá prohlášení nebo uctívali modly, musí být křesťané připraveni neuposlechnout. Předpokládejme, že by porodní báby zabily chlapce a řekly: „My jsme jen plnily rozkazy.“ Přijal by to Pán jako omluvu pro vraždu? Určitě ne. Měly právo neuposlechnout vládce země.

Musíme odmítnout spolupráci s vládami, když je jejich záměrem ublížit nevinným lidem, a zejména Božímu lidu

Mám na mysli situace, kdy nám vláda neříká, že my sami musíme páchat zlo na nevinných, ale požaduje, abychom jí její zlé plány usnadnili. V Bibli opět najdete mnoho příkladů.

Jónatan zjistil, že jeho otec, král, je odhodlán zabít Davida. Nejenže odmítl svému otci pomoci, ale aktivně pomohl Davidovi k útěku (1S 20).

Místodržitel Damašku postavil do městských bran strážce, aby zabránil Pavlovi opustit město. Věřící ve městě spustili Pavla v koši z okna ve zdi (Sk 9,23–25; 2K 11,32–33).

V Jerichu Rachab nespolupracovala s králem, ale ukryla zvědy, po kterých pátral (Joz 2).

Mudrci se neřídili Herodovými pokyny, aby mu podali zprávu; místo toho se vrátili do své země jinou cestou (Mt 2,12).

Když židovská rada vyslala strážce, aby Ježíše zatkli, ti muži se vrátili, aniž by uposlechli příkazu (J 7,43–48).

Když se v Německu dostala k moci nacistická strana, měli křesťanští policisté nebo vojáci spolupracovat při shromažďování Židů, kteří pak byli deportováni a zavražděni? Nebo měli udělat to, co udělali mnozí křesťané, a ukrýt je?

Pokud by vláda vydala zákon, podle něhož by měl být ukončen život starých lidí, kteří se stali pro stát přítěží, měli by křesťanští majitelé domovů důchodců, policisté nebo úředníci s tímto zákonem spolupracovat, nebo udělat vše, co je v jejich silách, aby ho zmařili? Myslím, že odpověď Bible je jasná.

Nesmíme poslouchat vládu, pokud nám zakazuje dělat to, co nám Bůh přikazuje

Jasným příkladem je příkaz, který vydal král Darjaveš. Ten se nechal přesvědčit, aby vydal nařízení, že „každý, kdo by se v údobí třiceti dnů obracel v modlitbě na kteréhokoli boha nebo člověka kromě na tebe, králi, ať je vhozen do lví jámy“ (Da 6,8). Dekret se vztahoval na všechny, nejen na věřící.

A zahrnoval úplně všechno. Vztahoval se na každého obyvatele a na všechny druhy proseb. Nikdo nesměl vznést žádnou prosbu k nikomu jinému než ke králi. Nikdo nemohl jít za svým šéfem a požádat ho o zvýšení platu. Nikdo nemohl jít za úředníkem a žádat o povolení opustit zemi. Všechny žádosti jakéhokoli druhu musely být adresovány králi.

Není pochyb o tom, že uvedeným důvodem bylo utvrdit lidi v tom, že Darjaveš je skutečně nejvyšší. Úředníci, kteří Darjaveše přesvědčili, aby dekret vydal, mu jistě řekli, že je to nutné pro

dobro země. A argumentovali tím, že je to jen dočasné: „Jen třicet dní, pak se život vrátí do normálu!“

Ale pro Daniela se nic nezměnilo. Věděl, že Bůh věřícím přikazuje, aby se modlili. Nemohl přestat dělat to, co mu Bůh přikázal, dokonce ani na omezenou dobu.

Ve skutečnosti odmítl svou modlitební praxi jakkoliv změnit: „Když se Daniel dověděl, že byl podepsán přípis, vešel do svého domu, kde měl v horní pokoji otevřená okna směrem k Jeruzalému. Tříkrát za den klekal na kolena, modlil se a vzdával čest svému Bohu, jako to činíval dříve“ (Da 6,11).

V Novém zákoně si jeruzalémské úřady předvolaly apoštoly a „přikázali jim, aby jméno Ježíšovo vůbec nerozhlašovali a o něm neučili. Ale Petr a Jan jim odpověděli: ‚Posudte sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás, a ne jeho. Neboť o tom, co jsme viděli a slyšeli, nemůžeme mlčet‘“ (Sk 4,16–20).

Vrátili se ke svému kázání a brzy byli zatčeni a znovu vyslycháni, proč neuposlechli příkaz, který jim byl dán. „Petr a apoštolové odpověděli: ‚Boha je třeba poslouchat, ne lidi‘“ (Sk 5,27–29).

Důležitost této zásady pochopíte okamžitě. Počátkem roku 2020 se do Velké Británie dostal virus Covid-19 a my jsme se dostali do krizového stavu. Reakcí vlády na hrozbu Covidu bylo zavedení celé řady zákonů, nařízení a doporučení, která nám říkala, že nesmíme dělat nejrůznější věci.

Problém je v tom, že mnohé z toho byly věci, o kterých nám Bůh řekl, že je musíme dělat. Například během prvního „lockdownu“ nám bylo řečeno, že jsou zakázány všechny křty. Pán Ježíš nám však dal jasný příkaz: „Získávejte mi učedníky a křtěte je“ (Mt 28,19).

Po celé měsíce bylo lidem zakázáno navštěvovat starší příbuzné nebo se o ně starat, ať už byla jejich potřeba jakkoli velká nebo byla přijata jakákoli bezpečnostní opatření. Bůh nám však přikázal, abychom tak činili (1Tm 5,3–8).

Někteří křesťané říkali, že bychom se přes to vše měli řídit vládními nařízeními. A uváděli k tomu mnoho důvodů. „Tohle není pronásledování,“ argumentovali, „pravidla platí pro všechny.“

Ale to platilo i tehdy, když Darjaveš vydal svůj výnos. Daniel přesto věděl, že ho nemůže uposlechnout. „Vždyť je to jen na krátkou dobu.“ I to byla pravda, když Darjaveš vydal dekret. „Je to pro národní dobro.“ Ale to říká každá vláda o každém svém nařízení! Můžeme si být jisti, že Darjavešův výnos byl prosazen přesně na tomto základě.

Může se stát, že v případě nouze bychom – jako jednotlivci nebo církve – měli právo pozastavit některé Bohem přikázané činnosti, protože bychom usoudili, že je nelze prakticky vykonávat. Bůh přikázal, aby se církve pravidelně shromažďovaly. Pokud by však církev věděla, že teroristé hodlají zaútočit na její shromáždění, mohla by se rozhodnout, že není prakticky možné se scházet.

Stejně tak jsou chvíle, kdy musíme odložit jeden Boží příkaz, abychom dodrželi větší příkaz, který nám dal. Jako církve nebo jako jednotliví věřící se možná budeme muset rozhodnout, které přikázání má přednost. Je však na nás, abychom tato rozhodnutí učinili. Jak může světská vláda rozhodnout, který z Božích příkazů má v konkrétní situaci přednost?

Nemůžeme přijmout, že vláda má právo zakazovat nám dělat věci, které nám Bůh výslovně přikázal. Pokud nám Bůh něco přikázal, musíme to dělat bez ohledu na to, co říká vláda.

Nemusíme poslechnout vládu, pokud nám zakazuje dělat věci, které nám Bůh jako lidem dovolil

Žádná vláda nemá právo zakazovat nám dělat to, co nám Bůh již povolil. Některá z těchto „povolení“ byla vyslovena při stvoření ještě dříve, než byla ustanovena jakákoli vláda.

Vzpomeňte si na slova, která Bůh řekl Adamovi a Evě (Gn 1,28-30). Povolil lidem mít děti: „Plodte se a množte se ...“ Povolil jim

stěhovat se z jednoho místa na druhé: „Naplňte zemi ...“ Povolil jim pracovat: „a podmaňte si ji“. Povolil jim vládnout živočišnému stvoření a jíst rostliny. Bůh nám jako lidem dal svobodu, abychom tyto věci dělali – nebo se o to alespoň pokoušeli.

Při stvoření dal Bůh lidem právo uzavírat manželství: „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem“ (Gn 2,24). Povolil nám, abychom jeden den ze sedmi přestali pracovat a vyhradili si tento den jako svatý: „Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo“ (Gn 2,3).

A existovaly i další svobody, které uděloval v jiných obdobích. Po potopě nám povolil jíst maso, stejně jako nám předtím dal svobodu jíst rostliny: „Každý pohybující se živočich vám bude za pokrm; jako zelenou bylinu vám dávám i toto všechno“ (Gn 9,3).

Jednotlivci se mohou rozhodnout, že těchto svobod nebudou využívat – například tím, že se rozhodnou nevstoupit do manželství. Řekl však někdy Bůh, že vláda – dokonce i demokratická vláda – může odebrat svým občanům právo dělat to, co jim Bůh již povolil?

Pokud vláda zakáže svým občanům uzavírat manželství nebo vyhradit jeden den ze sedmi jako svatý nebo nám všem nařídí, abychom přestali jíst maso, máme právo říci: „Bůh nám již řekl, že tyto věci můžeme dělat. Žádná vláda nemá právo nám v tom bránit.“

Je smutné, že se současná vláda ve Spojeném království rozhodla, že může zrušit to, co Bůh lidem povolil a vzít nám i ty základní svobody, které nám Bůh dal.

Připomeňme si: po většinu roku 2020 byly všechny svatby zakázány. Nešlo jen o to, že byl omezen počet hostů: muž nesměl ani opustit svůj domov, aby se mohl oženit se svou vyvolenou nevěstou. Žádná vláda nemá právo vydávat taková nařízení. Žádný křesťan nemá povinnost ho dodržovat.

Vládu nemusíme poslouchat, pokud vydává příkazy, které jsou v rozporu se zákony země nebo v nich nemají oporu

Když byl ve starozákonním Izraeli korunován král, musel se smířit s tím, že bude působit podle zákonů země a že on sám není nad zákonem.

„Když dosedne na svůj královský trůn, dá si napsat do knihy opis tohoto zákona, opatrovaného lévijskými kněžími. Bude jej mít u sebe a bude v něm číst po všechny dny svého života, aby se učil bát Hospodina, svého Boha, a bedlivě dodržoval všechna slova tohoto zákona a tato nařízení; aby se jeho srdce nevypínalo nad jeho bratry a neuchyloval se od příkazu napravo ani nalevo; aby byl dlouho živ ve svém království uprostřed Izraele on i jeho synové“ (Dt 17,18–20).

Musel si uvědomit, že není „nad svými bratry“, ale že podléhá zákonu stejně jako všichni ostatní. Princip byl jasný. Vláda je pod zákonem, nikoli nad ním.

Pokud úřady, ať už státní nebo místní, vydávají nařízení, která nemají oporu v zákonech země, musíme je poslouchat? Můžeme se pro to rozhodnout, pokud usoudíme, že je to moudré. Pokud se však domníváme, že taková nařízení jsou nemoudrá nebo zbytečná, můžeme se jim svobodně postavit na odpor.

Tak například, když Izraelci bojovali proti Pelištejcům, Saul „zavázal lid přísahou“ a proklel každého, kdo by před bitvou něco snědl (1S 14,24). Když jeho syn Jónatan snědl trochu medu, Saul ho odsoudil k smrti. Pro takovou přísahu ani pro takový rozsudek neexistoval žádný právní základ. Byl to prostě příklad královny narůstající zvůle.

Jeho vlastní lid mu nedovolil rozsudek vykonat. „Jakože je živ Hospodin, ani vlásek z hlavy mu nesmí spadnout na zem. S pomocí Boží jednal dnešního dne.“ Udělali chybu, když Saula neposlechli? Ne: jeho nařízení nemělo oporu v zákonech země.

Nebo si vezměme příklad z Nového zákona. Úřady ve Filipech porušily zákon, když nařídily Pavla a Silase zbičovat a uvěznit, aniž by zjistily, o koho jde nebo jim umožnily formální soud. Pak ale ještě přidaly k ponížení další urážku, když následujícího dne poslaly zprávu, že misionáři mohou být propuštěni na svobodu a pokračovat v cestě.

Měli se misionáři pokorně podrobit zacházení a neprodleně odejít? To nebyl Pavlův názor! „Nás, římské občany, veřejně a bez soudu zbili a zavřeli do vězení. A teď se nás chtějí ve vši tichosti zbavit? To ne! Ať sem sami přijdou a propustí nás!“ (Sk 16,37).

Pavel se nehodlal řídit pokyny úřadů, které neměly žádný právní základ. Bylo jeho právem a povinností dodržovat zákon, i když to znamenalo způsobit soudcům rozpaky a potíže.

Skutečnost, že autorita vlád je podřízena autoritě zákona, je ve Spojeném království uznávána. V posledních letech se mnohokrát stalo, že vláda přijala zákon nebo vydala nařízení, to bylo napadeno u soudu a soud shledal, že samotný příkaz vlády byl nezákonný.

V březnu 2021 skotské soudy rozhodly, že skotská vláda jednala protiprávně, když nařídila církvím, aby se přestaly scházet. Mnozí právní experti by nyní řekli, že westminsterská vláda jednala rovněž protiprávně, když zakázala církvím v Anglii scházet se.

Některé další aspekty nařízení, které vláda zavedla, byly pochybné z hlediska zákonnosti. V některých případech vláda prostě vydala své příkazy, ale legislativa, která by tyto příkazy podpořila, však ještě nebyla schválena parlamentem.

Jako křesťané jsme v první řadě zavázáni poslušností Bohu, v druhé řadě zákonům země, a teprve ve třetí řadě vládě. Pokud vláda vydává nařízení, která nemají žádný právní základ, nemusíme je – a někdy ani nesmíme – poslechnout.

Můžeme se vládě postavit na odpor – a pracovat na jejím svržení – pokud nemá žádný zákonný základ pro svou existenci.

Představte si, že žijete na obrovském sídlišti ve velkém městě. Už léta je to semeniště zločinu a násilí. A policie nakonec vzdala snahu sídliště chránit. Stáhla se a nechala místní obyvatele napospas osudu.

Co se stane? Oblast ovládne banda zločinců. Zabijí nebo zmlátí každého, kdo se jim postaví do cesty. Majitelé obchodů platí peníze za „ochranu“, jinak jsou jejich obchody vypáleny. Kdo neuposlechne rozkaz vůdců gangu, toho střelí do kolena.

Gangsteři se stali skutečnou vládou dané oblasti. Oni určují pravidla. Vyhánějí konkurenční drogové dealery. Trestají zloděje a zloděje aut. Ale sami se nikomu nezodpovídají.

Nezapomeňte, že existují místa, která jsou takto řízena. Například po podepsání Velkopáteční dohody se některých oblastí Severního Irsku zmocnily polovojeenské gangy a vládly jim silou. A v historii se vyskytlo mnoho případů, kdy gang zločinců ovládl nejen jedno sídliště, ale celou zemi.

Je tedy vaší povinností podřídit se takové „vládě“? Když Pavel řekl: „Každý ať se podřizuje vládní moci“, říkal tím, že křesťané na tomto sídlišti by se měli podřizovat této místní mafii? Odpověď zní ne. Bible rozlišuje mezi ústavními, legitimními vládami a samozvanými, nezákonnými vládami.

Jasným příkladem ve Starém zákoně byla vláda Atalji. Judský král Achazjáš byl zabit v bitvě. Jeho matka (dcera krále konkurenčního izraelského státu, která se provdala do judské královské rodiny) uviděla příležitost a chopila se moci. Zavraždila všechny členy královské rodiny, které mohla, a sama se stala královnou.

Jaká byla povinnost bohabojných lidí? Měli říci: „No, teď je královnou ona, ať už k tomuto postavení přišla jakkoli. Teď se jí musíme podřídit“? Ne. Zastávala postavení, na které neměla zákonné právo.

Zákon země jasně říkal, že trůn měl přejít na jednoho z Achazjášových synů.

Zbožný velekněz Jojada věděl, že se musí této nezákonné vládě postavit na odpor. Aniž to Atalja věděla, ukryl Achazjášova nejmladšího syna Jóaše. O šest let později zahájil revoluci, dosadil Jóaše na trůn a Atalju popravil.

Přečtěte si knihu Soudců. Vypráví o řadě epizod, kdy cizí národy napadly izraelskou zemi a zmocnily se jí. Měli se Izraelci podříditi svým novým vládcům? Ne, ti získali moc nespravedlivým a nelegitimním způsobem. Izraelci měli právo vzdorovat jim.

Přečtěte si zejména 9. kapitolu. Vypráví příběh Gedeonova syna Abímeleka, který zavraždil svých sedmdesát bratrů, najal si bandu „lehkomyslných a bezohledných mužů“ a na tři roky se stal vládcem Izraele.

Měli Izraelci uznat jeho vládu a přijmout jeho autoritu? Měla být žena, která mu na hlavu hodila mlýnský kámen a zabila ho, stíhána za vzpuru a vraždu? Těžko. Abímelekovu vládu nebylo možné považovat za zákonnou. Každý Izraelec měl právo usilovat o její svržení.

Může se stát, že dokud je u moci nezákonná vláda, mohou věřící usoudit, že je správné uposlechnout nařízení, která vydává, pokud jsou tato nařízení sama o sobě dobrá. Pokud by tedy banda zločinců, kterou jsem si představil, jak řídí nějakou oblast, vynucovala na občanech své vlastní rychlostní limity, věřící by možná udělali dobře, kdyby je dodržovali.

Musíme si však vyhradit právo – a někdy i povinnost – podniknout kroky k odstranění nezákonné vlády, a v případě potřeby i silou.

Můžeme sami posoudit, zda se podřídíme přáním vlády, když nám nabízí spíše rady než právní příkazy

Když mi vláda řekne, že si musím zapnout bezpečnostní pás, musím ji poslechnout. Když mi řekne, že nesmím používat kamna

na dřevo v zóně, kde se nesmí topit fosilními palivy, musím poslechnout. To jsou právně závazné příkazy.

Kromě příkazů však vlády vydávají i rady týkající se nejrůznějších témat. *Jezte každý den pět porcí ovoce nebo zeleniny. Než vejdete na silnici, rozhlédněte se. Přestaňte kouřit! Instalujte hlásiče požáru a pravidelně je testujte! Pokud jste v horkém letním dni venku, používejte opalovací krém!*

To všechno mohou být dobré rady. Ale nic víc to není. Nejsou pro nás právně závazné. Po sobě jdoucí vlády, včetně té současné, naslouchaly svým poradcům, zvažovaly pro a proti v těchto otázkách a vydávaly tyto směrnice.

Ale tyto směrnice zůstaly nepovinné. Ve všech těchto záležitostech nám byla ponechána volnost vlastního názoru. A ten si musíme udělat. Bible nikdy nenaznačuje, že bychom se měli řídit každou radou, kterou úřady vydají. V mnoha otázkách nejsou lidé na úřadech o nic lépe kvalifikovaní, aby nám radili, než kdokoli jiný.

Pán nedal moudrost pouze vládním odborníkům a poradcům. Důvěřovali byste vládním odborníkům, když by vám radili, jak vychovávat své děti? Důvěřovali byste jim, když by vám radili, jak si zachovat „sexuální zdraví“ a vyhnout se pohlavním chorobám? Jejich rady v těchto záležitostech vycházejí z toho, o čem víme, že jsou to zcela falešné předpoklady.

Ve skutečnosti jsou naše vláda a její poradci v mnoha otázkách naprosto nekvalifikovaní k tomu, aby poskytovali rozumné rady. Zvláště to platí v případě, kdy se snaží radit církvím. Co vědí o bohoslužbě a o tom, jakou roli hraje v životě věřícího člověka? Co vědí o významu večeře Páně nebo křtu? Co vědí o tom, jak je Kristus přítomen, když se věřící scházejí?

Když nám Nový zákon říká, že se máme podřizovat autoritám, neznamená to, že bychom se měli řídit všemi radami, které nám autority dávají, zvláště pokud jsou nerozumné nebo chybné. Jsou

chvíle, kdy bychom měli říci: „Děkujeme vám za radu. Pečlivě jsme ji zvážili. Ale rozhodli jsme se jednat jinak.“

Tak toto je sedm situací, ve kterých se jako křesťané věřící Bibli můžeme nebo musíme vzepřít vůli autorit. Žádná z nich nám nedává omluvu pro sobeckou, svévolnou neposlušnost. Nemohu neposlechnout vládu jen pro své pohodlí nebo potěšení. Po promyšlení všech těchto scénářů vím, že musím stále dodržovat rychlostní limity. Vím, že musím platit daně. Vím, že nesmím pouštět draka na letištní dráze. To jsou pravidla, která stanovila vláda Spojeného království a má právo je stanovit.

Nemohu však slíbit, že budu dodržovat všechna nařízení, která může jakákoli vláda vydat. Kdybych to udělal, znamenalo by to vyjadřovat vůči vládě takovou poslušnost, která náleží pouze Bohu. „Odevzdejte císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Boží“ (Mk 12,17).

Jak důležité je, abychom jako jednotlivci i jako církve měli tyto věci jasně na paměti! Prožili jsme dva těžké roky, v nichž jsme čelili mnoha dilematům. Rozhodnutí, která budeme muset učinit v následujících měsících a letech, mohou být ještě obtížnější.

Kéž Pán obdaří moudrostí každého věřícího a každou církev.

Tento článek byl publikován nejprve v měsíčníku sboru Grace Baptist Church ve Stockportu a následně v letošním (2022) únorovém čísle měsíčníku Evangelical Times, odkud je se souhlasem redakce i autora přejatý.

Stephen Rees je pastor sboru Grace Baptist Church ve Stockportu.

Každodenní zamyšlení z knihy Přísloví

Na webu Soli Deo Gloria najdete každý den krátké zamyšlení na verš z knihy Přísloví. Tato zamyšlení mají sloužit k zamyšlení nad Božím slovem a k povzbuzení v následování Pána Ježíše Krista.

Zde je krátká ukázka:

18. února

Hluboké vody jsou slova z úst muže, potok plný vody, zdroj moudrosti. (Př 18,4)

Řeč člověka se v mnohém podobá vodě. Nemá to být pramen, který vydává vodu hořkou i sladkou (Jk 3,11) – to ani není možné. Jazyk mluví, čím přetéká srdce. Je-li srdce pošetilé, z úst vychází hořkost, lest, přetvářka a jed. To jsou ústa hlupáka, nikoliv však muže. Skutečný muž je chválen pro svá prozíravá ústa (Př 12,8). Jeho jazyk bude plný Boží moudrosti, podobá se životadárnému prameni uprostřed pouště, osvěžující bystřině nebo nevyčerpateľné tůni. Přináší pokoj, radost, požehnání, buduje a především oslavuje toho, který dává moudrost a naplňuje srdce Duchem svatým: Pána Ježíše Krista. Jeho Slovo je hlubší než nejhlubší vody, plnější než řeka vylitá ze svých břehů, kdo z něj pije, proud živé poplyne z jeho nitra (J 7,38).

19. února

Bez poznání nemůže být nikdo dobrý, kdo je zbrklý, hřeší. (Př 19,2)

Neznalost a nerozvážnost jsou blízké příbuzné hlouposti. Žalmista napsal, že i člověk ve vznešeném postavení, pokud je bez rozumu, podobá se zvířatům, která hynou (Ž 49,21). Bez poznání není žádná moudrost, bez poznání chybí rozlišení dobrého a zlého, bez poznání Boha skrze víru v Pána Ježíše Krista nemůže být nikdo dobrý. Jenom nové srdce přináší poznání toho jediného, který je dobrý a který určuje, co je dobré. Nejvyšší dobro spočívá v uctívání Boha – kde není úcta k Bohu, kde chybí bázeň před Bohem,

tam vládne nevěra a není tu skutečná dobrotá. Najdeme tady hloupost a neznalost, a spolu s nimi nerozvážnost, která je branou k hříchu. Ale kdo věří, postavil se na nejpevnější základ a nemusí spěchat (Iz 28,16).

20. února

Je ctí pro muže upustit od sporu, kdejaký pošetilec jej však rozpoutává. (Př 20,3)

Je úžasné sledovat toho pravého muže, člověka, druhého Adama, jak jedná v situacích, kdy se ho někdo snaží zatáhnout do sporu – je to jedno, jestli je to ďábel při pokušení na poušti, nebo jeho nepřátelé, když se ho snaží dostat do úzkých nebo jsou to lidé, kteří chtějí vyřešit své lidské spory (např. spor o dědictví mezi bratry). Nikdy se Pán nenechal vtáhnout do sporu, který se ho netýkal. Kolik moudrosti prokazuje! A buď odkazuje na zapsané Boží slovo – „je také psáno ...“ (Mt 4,7), „nečetli jste ...“ (Mt 19,3–4) nebo jde od sporu pryč (Lk 12,14). Tohle Boží slovo považuje za čest a moudrost. Ale hlupák přikládá dříví pod oheň sporu a chce, aby se rozhořel ještě víc.

21. února

Člověku se všechny jeho cesty zdají přímé, ale srdce zpytuje Hospodin. (Př 21,2)

Bůh zná srdce člověka, jeho nitro, všechny jeho myšlenky i motivy. Podle něj je lidské srdce nejúskočnější ze všeho a nevyléčitelné (Jr 17,9). To jenom my si ve své pošetilsti myslíme, že známe sami sebe, že rozpoznáme nejenom své vlastní cesty, které jsou v našich očích obvykle skoro vždycky přímé, ale i cesty lidí kolem nás – a tam jsme kupodivu schopni odhalit i to nejmenší zakřivení. Ovšem zdání klame! I když se nám naše cesty zdají ryzí, pohnutky zkoumá Hospodin (Př 16,2). On vynáší na světlo, co se v lidském srdci doopravdy skrývá. Kéž to dělá, abychom utíkali k tomu, který je tou jedinou přímou cestou, k Pánu Ježíši a prosili ho, aby napřímil naše cesty.

www.solideogloria.cz

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2022